

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cōfessionale dñi Antonini archiepiscopi Florentini

Antonin <Florenz, Erzbischof, Heiliger>

Argentine, Mccccxc.

Incipit tercia et ultima pars in qua tractatur de modo interrogandi
secundum status diversos personarum

[urn:nbn:de:bsz:31-310062](#)

Interrogatorii tercia pars

dānatōez. nō optz h̄ dicere i-
ter hos. Soli cī heretici sūt
excōicati. h̄ z cū alijs p̄cipue
iudeis n̄ d̄z h̄rī domestica cō-
uersatio. z p̄cipue idiote. Po-
tes circa hmōi interrogare. p/
ut tibi videſ. s. si habuit ali/
qđ dubiū i his q̄ sūt fidei. vi-
delicz d̄ sacro altar̄ z hmōi.
z si de h̄ bz displicētiā nō est
curādū. Si aut̄ volūtarie et
sponte dubitat eſ ſt mortale.
Heretic⁹ qđē ē excōicatus z
nō p̄t absolui citra ſedē apli-
cā. vt p̄t in pcessu curie. Itē
receptoz credēs v̄l' fautor he-
reticorū ē excōicat⁹. extra de-
bere. c. q̄cuqz. l. vi.

Incepit ter-
cia z yltima p̄s i q̄ tractat⁹ de
mō interrogādi ſm stat⁹ diuer-
ſos pſonaz. z p̄mo ad p̄iuga-
tos. c. i. et habet. h̄. xxij.

Wnc ho
n formāde sūt intro-
gatōes p̄tinētes nō
ad oēs h̄ ſolū ad q̄sdā ſtatus
boīm. et p̄mo ad p̄iugatos in-
terrogādi sūt n̄ oēs. h̄ put vi-
deſ. Si d̄ ſacto h̄xerit i aliq
casu. p̄hibito mortale ē. q̄r h̄
p̄hibitōez. niſi i grātia faci. p̄

babil' eos excusaret. h̄ ſciē
dū est q̄ ſunt qdā ſpediūta q̄
ſpediūt m̄rimoniū ſhēdum
z dirimūt iā ſctū q̄ nullū ē.
qd̄ intelligēdū ē qn̄ dicta ipe-
dimenta þus int̄ eos iueniūt
q̄ ſit ſctū m̄rimoniū. z ea cō-
tinent iſtis v̄ſib. Error ſdi-
tio votū cognatō crīmē Lul-
t⁹ d̄ſpiras v̄l' ordo ligamen-
hōſtas. Si ſis affinis. ſi ſor-
te coire neq̄bis. Nec associā-
da vetāt cōnubia facta retra-
ctat. Pro boyz aliqui bre-
uissima declaratō Flora q̄
error intelligif de pſona n̄ de-
fortuna v̄l' bonitate. cā. ſ. q̄s
h̄bit cū bera credēs eſſe ka-
therinā. cū q̄. ſ. itēdebat h̄be-
re. Lōditio intelligif de ſdi-
tōe ſeruili. ſ. cū q̄s h̄bit cum
ſerua credēs eā eſſe liberam.
Hā ſi liber h̄bit ſcīter cū ſer-
ua tenet m̄rimoniū. z ſi h̄
bit ſeru⁹ cū libera credēs eſſe
ſeruā. Itē videſ ſi ſeru⁹ cum
ſerua. lic̄z credere eſſe libera
Uotū. ſ. ſolēne p̄ p̄fessionem
tacitā v̄l' exp̄ſſaz alicui religi-
oni approbate. tal' etiā eſ ſi ex-
cōicatus. Lognatio q̄ eſt tri-
plex. ſ. natural. ſpūal. z legal.
Natural' d̄ ſanguinitas. z
b̄c bz tres lineaſ. ſ. ascēdētū
vt p̄t au⁹ z hmōi. descēdē-

Lognatio { ſanguinitas
Spūal
Legalis

Fo. LXVIII.

tū. vt fili⁹ nepos ⁊ hmōi. col
 lateralīū. vt frātres sorores ⁊
 hmōi. rh⁹ q̄ lib⁹ linea q̄ tuor
 grad⁹ exclusiōe: p̄cipue colla
 terales. nā int̄ ascēdētes ⁊ de
 scēdentes viōz esse perpetua
 phibitio h̄ est etiā excōicatō
 Lognatio spūal⁹ h̄ etiā tres
 ēd⁹ ⁊ ūh⁹ i bāptismo ⁊ p̄fir
 matōe. Prīm⁹ ē inter tenētē
 ad baptisimū v̄l p̄firmatōem
 etiā q̄ tenet. q̄ d̄r p̄nititas vel
 filiātio. Scđs est int̄ p̄rez ⁊
 m̄fem carnalē ei⁹ q̄ tenetur ⁊
 eu⁹ q̄ tenz cū vxore ei⁹. ⁊ d̄r cō
 paternitas. Terci⁹ ē inē fili
 os naturales ei⁹ q̄ tenet ⁊ illā
 q̄ tenet ⁊ dicitur fraternitas.
 Lognatio tercia. s. legalis q̄
 sit p̄ adoptōem h̄ tres lineas
 vel ēdus. Prīm⁹ est int̄ ip̄m
 adoptantē et filiā quā adop
 tauit ac etiā filiā ip̄i⁹ adopta
 ti. Scđs est int̄ vxore a dop
 tatis et ip̄m adoptati. ac eti
 am vxorem adoptati et ip̄m
 adoptatē. Terci⁹ est int̄ fili
 os naturales et legitimos ad
 optatis et ip̄m adoptatus. ⁊
 h̄ tñ cū ip̄i filiū sunt in p̄tate
 patris. Crimē istō q̄d h̄ di
 rumere ūctū ⁊ ip̄edire ūhēdū
 itelligit tñ d̄ duob⁹ criminib⁹
 in duob⁹ casib⁹. Prīm⁹ est
 q̄ cū m̄lier machinat cū effe

ctū i mortē vxoris alteri⁹ vt
 habeat illū in virū. v̄l ecōtra
 vir in mortē alti⁹ viri vt ha
 beat illā i vxore ⁊ c. Secūd⁹
 cū q̄s dat fidē alicui p̄ingate
 ducere eā in vxozē post viri
 sui mortē. ⁊ cū ista p̄missione
 seqtur adulteriū. Lule⁹ dis
 paritas vt si fidelis p̄trabat
 cū iudea v̄l pagana p̄manen
 te in ifidelitate. Sec⁹ si ūberet
 cū heretica. nā tūc tenet: sed
 cohabitare nō debet si eſſz ei
 piculū i currēdi in heresim. ⁊
 peccauit mortalz ūhens cuž
 tli. Clis. i. violētia. s. absoluta
 ip̄edire ⁊ dirimit. ⁊ sil⁹ violen
 tia p̄ metū q̄ p̄t cadere i p̄stār
 tem virū. et cōtineſ i b̄ v̄lu.
 Stupri arc⁹ stat⁹ ūberis at
 q̄ necis. n̄li postea de innito
 efficiat voluntari⁹. Ordo in
 eligit de ordine sacro. i. sub
 dyaconatu. ⁊ sup. ⁊ tal⁹ ūhēs
 esset excōicat⁹. Breci⁹ sacris
 vti p̄nt ūcro. h̄ n̄ p̄nt ūhere.
 Ligamē. i. si sit alteri ligatus
 p̄ p̄ngiū. etiā p̄ ūba de p̄nti
 nō dū ūsumatū. nā talis nullo
 modo p̄ alteri m̄rimonialē
 copulari. n̄li ille cū q̄ ūherat
 p̄freatur in aliquā religiōez
 Et si recederet vn⁹ p̄ngum
 ita q̄ p̄ ml̄tos annos alter ni
 bil audiret d̄ eo n̄ liceret alei

i s

Interrogatorii pars tertia

contrahere nisi sciret dō mor
te eius. Honestas. i. publi
ce honestatis iusticia q̄ oris ex
sponsalib⁹ contractis cū aliquo
cū qua postea nō sequit̄ ma
trimoniu⁹ ppter morte l' alia
causam. nā cū nulla sanguine
a illi⁹ vslq ad q̄rtū gradu⁹
contrahere potest. Affini
tas est primitas q̄ contrabili⁹
cū qui duxit uxore. et omnes
sanguineos uxoris vslq ad
q̄rtū gradu⁹. et uxori ipam ⁊
omnes consanguineos viri ei⁹
vslq ad quarrū gradu⁹. nec il
la mulier potest contrahere cū
aliquo. Et nota q̄ affinitas
contrabili⁹ etiā p fornicariu⁹ co
icū. ita q̄ ille qui fornicat cū
aliqua n̄ potest contrabere ma
trimoniu⁹ cum consanguinea
aliqua eius vslq ad q̄rtū gra
dum. neq̄ illa mulier p̄t contra
here cū aliquo sanguineo for
nicanis cū ipa vslq ad q̄rtū
gradū. ⁊ sciēter contrabendo in
hmoi gradibus affinitatis ē
excōicat. Si forte coire ne
quibus. Impotētia exercēdi
actū cōiugalē que potest pro
uenire v̄l ex frigiditate natu
rali. v̄l ex maleficio v̄l indis
positōne membris genitali⁹ vi
ri vel mulieris. De his omni
bus impedimentis habes ple

ne in quarta pte sūme. ti. i.
Sed nota q̄ nō opt̄ nec ex
pedit interrogare oēs cōiug
aros singillatim de his im
pedimentis sed de illis tñ de
quib⁹ possit p̄sumptio habe
ri. et p̄cipue de impedimento
criminis v̄l cognatiōnis vel
publice honestatis. sed mul
to magis d'affinitate. Si ta
mē quis cognosceret consan
guineam eius cū qua iā tra
xit p̄ verba de p̄sentī. ⁊ mlt̄o
magis si iā cōsumauit matr
moni⁹. matrimoniu⁹ qđem ta
lenon diuiditur. sed amittit
ius petendi debitū. ita q̄ pe
tere non potest absq̄ morta
li peccato: tenetur tamē red
dere exactus. Idem de mu
liere que permittit se cognos
ci a consanguineo viri sui.
Si vero anteq̄ contraxit p̄
verba de p̄sentī cum aliquo co
gnouit consanguineā el⁹. ita
q̄ semen admisit intra clau
stra pudoris nō potest iā ba
bere illam: et si iam p̄sumass̄
cū illa nō tenet matrimoniu⁹.
nec in h̄ potest disp̄sari cū il
la nisi p̄ papam. Unde ante
dispensationē semper peccat
mortaliter erigens et reddēs
debitum sciens dictū impe
dimentum. Alter vero pius

Dicitur

Fo. LXIX

gum nesciens excusat d pec-
caro ex ignorantia facti pbabi-
lis: de his et omnibus aliis qn-
do casus occurrit vide pleni-
us in summis. Si contra-
xit matrimonii clâdestine qr
mortale est ppter phibitõez
ecclesie. Si habens votum
simplex continentie contra-
xit matrimoniu peccauit
mortaliter. nisi sit dispensa-
tus a papa prius. et tenet ad
implere votum usq ad con-
summationem matrimonii. nā
ipo consummato impotens fit
ad implendū. et exactus omni-
no tenetur reddere expresse
interpretatiue petenti. sed exi-
gere non potest sine dispensa-
tione. alias peccat mortalit.

Si contraxit cum aliqua
v̄l mulier cum aliquo p ver-
ba de futuro. et post matri-
monium cum aliqua contra-
xit vel de futuro v̄l de presen-
ti mortaliter peccauit ppter
fractam fidem: nisi de cōmu-
ni cōsensi mutuo se absoluie-
rint. quod fieri debet p iudicium
ecclesie. Uel nisi aliquis
septem casuum supnenerit.
quibus solui possunt spôsa-
lia. quos habes in summis.
Si post matrimonii cōtra-
ctum per verba de p̄senti cō-

traxit cū aliquā mortalitē pec-
cauit. nec tenet matrimonii
etiam si esset consummatuꝝ.
et filios genuisset. sed oportet
redire ad primum. nisi ille
cum quo prius contractu
est ingressus esset religionez
ibidem professus. vel nisi cū
eo papa dispensasset in secy-
do. in quo tamen fm theolo-
gos dispensare non potest. s̄z
quia difficile est disputare de
potestate pape si sine subrep-
tione obtenta est forsitan trā
sire potest. Si contraxit
matrimonii. vel filios. vel si
lias iunxit matrimonio an-
te etatem legitimam. quia p-
hibitum est. Etas autem le-
gitima fm iura est in duode-
cimo anno si est femina. in qr
todecimo si est masculus sci-
licet ad contrabendū per ver-
ba de presenti: et ad consum-
mandum matrimonii. Si
consummauit matrimoniuꝝ
ante benedictionem nuptia-
rum est mortale. vbi scilicet
consuetum est benedici nup-
tias. quia contra prohibiti-
onem ecclesie. Et hic ad
uertendum est. q̄uis sponsi
non consummant matrimonii
cū sponsis ante benedictõez.
in multis tamē locis multas

Interrogatorii pars tercia

turpitudines et corruptelas
faciunt cū eis illas visitando.
vñ interrogadū est de his v/
bi ista repūnt. Si celebra
uit nuptias tēpe phibito ab
ecclia. qr mortale ē. Tpā au/
tē phibita sūt ista. s. ab aduē/
tu vscq ad epiphaniam. et a
septuagesima vscq ad octa/
uā pasce. et a tribō diebō ante
ascensionē vscq ad octauā pen/
thecostes exclusiue.

De actu et pctis pmissis i
eodem.

Liedū est q̄ in actu
h cōingali aliq̄ fiunt
vbi est dubiū viruz
sint mortalia an veſtalia. Ali
q̄ vo sunt que sunt manifeſte
mortalia. Aliq̄ in qbz ē venia
le. Aliq̄ in qbz nullū pctm est

Primo qdē mortale est si
exerceat al'act̄ extra vas de
bitū. l'etia si intra vas debitū
enī non suscipit semē ad euīta
dum generat̄ez. Si ex ta
cribo impudicis extra actū
m̄rimonii sequit pollutio in
altero ipoz. Si exercēs actū
coniugale habz appetitū de
liberatū ad alia. Si se ha
bet ad eā ita inordinato affe
ctu in actu cōingali ac si non
esset vto ei'. q̄ etiā op̄ car/
nale ageret cū illa v̄l alia. dif

ficile enī est hoc discernere et
cognoscere. Si alter alte
ri oīno exigēti denegat de
bitū sine cā legitima. pp̄t qd̄
exigens incurrit incōtinētiā
v̄l graue scandalū. Eſſz aut̄
causa legitima si notabiliti
meret notable nōumentuz
gsonē vel coniugis v̄l plis in
vtero. l'quia ex adulterio cō
missō p̄didit ius petēdi debi
tum. v̄l etiā si in loco sacro
peterz. qr sic loc⁹ violaretur.
vel etiā in publico qr contra
debitā honestatē. Non ē au
tem legitima causa oīno ſne
gandi debitū petētiā die ieiu
niorum. v̄l fectorū ſolēniū.
v̄l ira quā habēt adinuicē p
paruum tpus. Dubiū de
mortali qn̄ qdem ſeruāt vas
debitū ſed mod⁹ indebitus.
puta ſi lateralit l'a pte poste
riori accedat ad vas debitū.
vel mulier ſugrediat viruz.
in qbus modis et p̄cipue in
ultimo aliq̄ dicūt ēē mortale.
Aliū vo vt Tho. r Elber. di
cunt qn̄o est mortale ſe. Sz
potest eſſe ſignū mortal' p̄ci/
pſentie. nec p̄ hoc impedit
generatio. et ſi non ita apte p
creentur. vnde in huimodi
noli precipitare ſententiam:
nec denegare absolūtōnem.

FO. LXX.

pleruerati in hmoi. Sz detesteris et phibeas qsttu potes. qn vo hteria fieret pmo et secundo modo ppf piculii aborsus forte tuc esset sine pcto.

Dubium etiam de mortali est te pore mestruorum: et picipue i exigente scierte tale defecrum. quae adam ponut esse mortale. picipue qn no qsi stinu s3 consuetus. ut mensuratim. Alij dicunt contrarium. vt Pe. d. pal. et Becc opinio e coior. Un nec ppe hoc deneges absolutoez s3 phibeas qsttu potes de exacte exigenti: et exactu admonens ut no assentiat exigenti. nisi ex hoc timeat de ei incotinencia. Dubium est etiam de exigente debitum a piuge pma nte in adulterio siue occulto siue manifesto quod ipeno uit. Hoc qdā dicunt esse mortale in exigente. qz facit s3 psti tutorez ecclie. vt notat. xxij. q.i.c. si quis vxorem. et h sifmat in summa pisana. Sed in summa professoru et archidiyaconus i rosario mitigat huc rigore excipientes casu. vt h cu faceret exigens ad puidedum cointentie sue. Sz Pe. d. pal. mto magis mitigat hunc rigore. vt cu no sperat emendatio ex h pmanet i adulterio

s3 poti deterioratio non peccat exigens saltē mortalz. Tene niale autē cu exigis act coniugalis. et si debito fuitato vase et modo. tñ principalis intentione delectatōis consequēde. ita tñ q stet intentio istra limites matrimonij. Si exerceat act ppiugal ppter sanitatem corporalem. pctm est. qz non ad huc finē ordinatū est venia le tamen puto esse peccatum. In solēnitatibz et ieiunis exiger debitum aliqui infirmitate s3 cōcupiscētie ductus sine temptu tñ sacri tēpis vel ecclasiastice exhortatōis venia le est. fm Tho. et Ray. s3 redens no peccat. cu timet de incotinentia lscadalo piug. peccaret aut si negaret oīno.

In tpe vero pgnatōis exiger veniale est. si tamē no est piculuz aborsus. reddere vero nullū peccatum est. Ante purificatiōem post ptem exiger seruatīs alijs circūstan tūs non videtur mortale fm Guil. Reddere vo no voluntarie: nullū. Exigere etiam vltreddere debitum an ingressuz ecclie post partū de se non videtur peccatum. et possunt mulieres intrare eccliaz ante quodragesum diem absq pcto.

Interrogatorii pars tertia

in q̄ tñ ē seruanda cōsuetudo patrie. Ac^r impudici q̄ ibi exerceſt nō prīnētes ad opus s̄ ad exercitū delectatōnis. vt tac̄z & oscula & hmōi ior dinate cōiſlunt venialia. q̄ uis ibi posset esse rāta actuū inordiatio & poss̄ esse pec catū mortale. Sine pctō au te exerceſt actus p̄iugal cū fit cā plis suscipiēde. v̄l etiā cuſ fit causa reddēdi debitū. ser uas tñ alijs debitiss circūſtā tijſ. Debet tñ exactus oīno reddere: & p̄cipue vir vxori. n̄ solū exp̄ſſe sed etiā p̄ signa pe tenti. nec vir deb̄z vxorē auertere ne petat ppter piculum. Fit in tercio modo fm aliq̄s sine peccato. s. cū fit causa vi tande fornicatōnis in se v̄l i coniuge sua.

Interrogatōes siēde cir ca statū matrimonij.

Ira p̄dicta sic p̄nt si c eri interrogatōes. & pri mo. Si vsus ē matri monio extra vas debitū. Si aliqd fecit ad euitandū plen modo indebito: lic̄ in vase d bito: & quō. Si vtēdo matri monio habuit intentōem ad aliā. Si tpe mēſtruoz exegit v̄l reddidit. Si in dieb̄ fe storū vel ieiuniorū. Si tēpo

re p̄gnatōis: p̄cipue ppe ptū. v̄l ante purificatōz post par tū. Si exegit l̄ reddidit a p manente i adulterio. Si p̄n cipaliter causa delectatōnis. aut alia et qua causa: & circa hmōi iudicandū est de pctō mortali v̄l veniali iuxta p̄dīcta. vt patet in ſumis. Si oī no negauit obitū petēti. Si extra actus p̄iugū per tact̄ ſecuta eſt pollutio i altero ip ſorum. Si excōmunicat̄ ſoli quo vinculo cōtraxit matrī monij. ſ. excōmunicatōe maio ri peccault mortaliter. & p̄cipue q̄n ſciuit. et hoc q̄z p̄tici pauit in diuinis. ſ. ſacrfi mī monij. Idem videſ de mino ri excōmunicatōe ſi eā nouit q̄z ſepat a ſuceptōe sacramē torū. & mīmonij eſt vñū ex sacramentis ecclie. Si exp̄ſ ſi in pctō mortali ſtraxit mī monij videſ mortle. q̄z ſacra mentū ſuſcipit in mortali ſci enter. p̄cipue v̄o videſ morta le ūbēdo p̄ v̄ba de p̄ſenti. q̄z ibi eſt eſſentia sacramēti. Si ſtraxit cū aliq̄ pſona p̄ v̄ba de p̄nti vel de futuro nō in tendens h̄fe illū v̄l illā in cō iugē ſed tm̄ copulā carnalez extorq̄re mortalz peccauit. & q̄uis nō ſit ibi realiter matri

monii. cogēd⁹ tñ est in foro
p̄sciētie illā ducere. v̄l alie illi
satissacere. maxime si ē secura
copula. in q̄ tñ casu ecclia iu-
dicaret m̄fumoniū z cogerz il-
lū cui obedire tenet. Si vir
nō puidit vxori et familie de-
necessarijs n̄ tñ supfluis. Si
nimis eā exalspanit minis p̄
bis v̄l factis. Si zelotipus:
z ex h̄ nimis suspectuosus p̄
eam fuit. v̄l nimis remissus i-
cum eius. Si vxor inobedi-
ens z p̄tētiosa et sui sensus fu-
it erga virū. Si nimis icul-
ta et negligēs circa guber-
nationē domus. Si irreuerēs
z discola ad sacerdos z cognac-
tos. Si nimis dedit de rebo
viri pentib⁹ suis vel paupib⁹
plusq̄ debuit. Si dedit lice-
tiā viro coeūdi cū alijs ml̄ie-
rib⁹ cū pegrinare est mortle.
Si ml̄ier nō vult seq̄ virum
trāsserētē domiciliū ad qđ te-
nef. nisi eā traherz ad pctm̄.
aut dubitarer de morte sua:
aut ezz vagabūd⁹. Si vter-
q̄ filios educauit i timore di-
z in obediētia mādatorz el⁹.

De principib⁹ rectoribus
z baronib⁹. La. II.

rōnes seculares sic p̄nt fieri
interrogatiōes. et put fuerit
expediēs fm̄ p̄ditōez psona-
rū. z p̄mo. Si p̄ usurpatōez
z iniusto titulo obtinuit di-
gnitatē regimē v̄l dñiu3 cīni-
tatis v̄l castri. qr mortaliter
peccauit. z semp in ipo manz
dū tenet hm̄i usurpatōez.
nisi postmodū titulū sibi iu-
stificasset. nec ibi añ iustū tu-
tulū p̄t exercere iudicia sine
mortali. Si amb̄tiosus fu-
it ad dignitates z régimen ni-
mis aspirans. z si intēdit ne-
gligere iusticiā ad req̄rendū
amicos. vt sic in dominio p̄-
maneat mortaliter peccat.

Si prelatis ecclesiasticis
vel alijs superioribus suis
non fuit obediens. et admo-
nitōes et correctōes ab eis
factas non sustinuit patien-
ter. et si contēpsit mortaliter
peccauit. Si sentētias et
cōmunicatōnis vel interdi-
cti non curauit. aut sic ligat⁹
diuinis se ingessit: quod est
mortale. Si pp̄ter crimē
eius ciuitas est interdicta qđ
est sibi ad maius iudicium.

Si pp̄ter excōicatōnem
latam in se iudices l̄ actores
v̄l ministros grauauit. qr v̄l
tra mortale est excōmunicat⁹

Itca pri-
cipes rectores z ba-

Interrogatorii pars tertia

Si de factis aut defectibus ecclasticarum personarum ad eum non pertinenter se intromisit. liberando ad suum iudicium et huiusmodi peccauit mortaliter.

Et si cepit vel capie fecit vel percutere vel incarcerare clericos vel religiosos etiam delinqentes est excommunicatus si non habuit prius licentiam a prelato suo.

Si electionem alicuius mali ciosse impediuit vel per violentiā aliquam intromisit. vel si grauauit aliquod monasterium vel collegium. eo quod nolebat eum eligere. per quod rogabat est excommunicatus ultra mortale.

Si pribuit subditis ne vederet clericis necessaria. vel eis panem coqueret: ex quo non habuit ab eis quod voluit. Si patratus eccliarum denouo sibi usurpauit. vel bona vacantiū eccliarum aut monasteriorum ultra mortale est excommunicatus.

Si posuit talias vel collectas vel alia grauamia clericis vel alijs personis ecclasticis si ne licentia pape. si non desistat post ammonitionem est excommunicatus.

Si fecit statuta vel leges contra libertatem ecclasticā. vel iudicauit fma. vel dedit consilium ad huiusmodi. vel non remouit si pos-

tuit ultra mortale pcam est excommunicatus. Si noua pedagia instituit non habens auctoritatem a principe super hoc. vel antiqua seu noua pedagia augmentauit excommunicatus est. secundum si fecit hoc cum licentia principis et causa rationabili. et non tenuit strata publica securam ut debuit peccauit mortaliter: et teneat ad restituendum.

Si a clericis et religiosis thelonium pedagium seu gabellam accipit per his quod deferunt vel deferrit faciunt non causa negotiatorum nisi quiter peccat et est excommunicatus. Quavis aliquo ut Iohannes calixtus non admittatur. quod non est recepta et papa scit et tolerat. immo ipse facit in terris suis. sed curius est ut obserueretur. Si publicos usurarios alienigenas et non inde oriundos ad senatum exercendam in ciuitatibus suis admittit. vel admissos inde infra certum tempus non expellit est excommunicatus. Et idem si ciuius existens dedit ad hunc consilium lauorem. hunc verum est si talis est persona ecclastica. habens dominium. s. tempore. nam dominus seclarum non est excommunicatus sed est excommunicandus. et usurarius de visu. li. vi. non tam episcopus et super incurrit. sed alij non.

Ite si ciuius existens dedit ad

Fo. LXXII.

Habiliū v'l fauore. **S**i ha
uigantes iudicite dep̄dar?
est l' dep̄dar fecit. v'l h' factū
noīe suo ratū habuit ut pira
ta excōicat? est excōicatione
papali. **S**i nauigates ex
polauit. v'l reseoz ad port?
terrāz suarū a mari delatas
sibi appropauit. qd̄ ē rapina
et excōicatus est f'm aliquos
Si incēdia fecit v'l fieri se
cit: diruit v'l fregit ecclesias
l'lotā religiosa est excōicat?.
et si esset denūciat? eis casus
papalis. **S**i emunitatem
ecclesiaz violauit. vicez faciē
do cape hoies in eis pp̄ter de
bita aut maleficia in ecclesia
vel locis p̄uilegiatis sacrile
giū cōmittit. et potest excōi
cari. et est mortale. sec⁹ eis si
combustores ecclesiaz illuc
fugiētes. v'l violatores ecclia
rum. qr tūc pp̄ter h' nō gaudēt
imunitate eccliaz. **S**i ec
clesias v'l psonas ecclasticas
sive priuilegia eaz violauit.
ut mulei tyrāni faciūt. **S**i
fecit rep̄salias v'l p̄misit fieri:
aut ab antiquo plueras fieri
fecit contra psonas ecclasticas
est excōunicat?. nisi il
las renocauerit infra mēsez.
et si pignoratōes de injur.
et dam, da, li, vi. Ulcz aut lice

at facere rep̄salias h' tra laicos
vide in. iii. pte sume. ti. h. **S**i
ad ecclias in qbz patron? su
it nō posuit idoneos l'no re
p̄sentauit. s̄z ineptos et idio
tas l' p̄cubiaros et alios ma
los p̄sentauit. l'subditos su
os ecclesiaz patronos tales
eligere aut suos presentare p
suasit sic mortalit peccauit.

Si recepit pecunia ut ali
quē p̄sentaret cū eis; patron?
vel supplicaret pape l'epo p
bñficio alicui p̄ferēdo symo
niaz cōmisit. v'l etiā absq; pe
cunia si porrexit preces p̄ in
digno est mortale et symonia

Si fuit fautor v'l de
fensor hereticoz aut etiā scis
maticoz peccauit mortalr.
et excōicat? **S**i ipediuit
volentes recurrere ad forz ec
clesiasticū sup causas q̄ ad ip
sū forz p̄tinēt. ne. f. corā ecclia
stico iudice hmōi cause agi
tent. v'l ad h' dans p̄siliū au
xiliū v'l fauore est excōicat?.

Si bellū assumpsit iuste
v'l fuit adiutor iuste bellāt.
qr oia mala q̄ inde sequūt ei
reputat ad culpā: et teneat ad
restituēt oīm dānoz. id se
q̄ntū. et h' nisi ad adiuuāduz
eū teneret et seruientū. vide
licet qr miles aut ei? rasall?

k

Interrogatori pars tertia

tal' enī adiuuās cū ē dubius
an bellū sit iustus excusat. xij.
ijij. q. i. c. qd culpatis. nō aut ex-
cusearet si sciret bellū eē iniur-
stū. Si consuluit exūs ī offi-
cio cōitatis. q. s. assumat iniu-
stū bellū tenet ad ola mala et
dāna. nisi pponeref in p̄silio
materia mō falso tāq; ess; in
stū. tūc el iugrātes videt̄ excu-
sari. De materia belli et qn̄ iu-
stū dicat. vide in sū. l. ij. pte.
ti. ij. Si idiscretos et t̄zā
nos officiales fecit seu p̄posu-
it terr̄ suis: teneat de dānis et
mal' eoz. si sciebat eos eē t̄les.
sec' si iugraba: nisi cū audiss;
nō remouerit eos si potuit.

Si iniustas exactōes seu
collectas imposuit rapinā cō-
milit. et q̄ dicant iūsta talia
seu collecta. et quō satisface-
re debeat vide i. ij. pte. ti. ij.

Si posuit iudeos ī offici-
is publicis. qd phibet. xvij. q.
ijij. c. p̄stituit. Si ea q̄ sūt
cōitatis appropauit sibi. vici
siluas et capos et hmōi: mor-
tal' peccauit et tenet ad resti-
tutōem. Siliberos hoies
in seruos sibi subiecit. christi
ani enī nō p̄nt redigi in serui-
ture rōe belli. v̄l etiā capti n̄
p̄nt licite emi ī seruos. v̄l ēpti
vēdi et emi ab alijs non p̄nt.

sed infideles bñ redigūt ī ser-
uitute: et emi et vēdi p̄nt cap-
ti in iusto bello. q̄ si postea ef-
ficiat christiani: nō tñ ex h̄ liber-
at a servitute. Q̄uis sit pi-
um h̄ facere. Si a deceđeti
bus sine filijs accepit bōa ip-
soz n̄ p̄mittet eos testari et le-
gare ad placitū. nisi tal' pata
h̄berat talē subiectoꝝ a tpe cu l̄
n̄ est mēozia ī h̄riū. Si nimis
vindicatiꝝ suit. Si h̄qni-
cidia mutilatoꝝ incarcera-
tione vulnera et hmōi sena si-
ne iusticia: v̄l cū iusticia h̄ ex-
odio et vindicta fecit peura-
uit vel p̄misit et hmōi suia
sūt mortalia. Si torneari
ta l̄ duella fieri fecit l̄ p̄misit.
v̄l ludos l̄ spectacula p̄iclo-
sa anie v̄l corpi. et p̄p̄cere la-
pides adiunice. v̄l represen-
toꝝ turpitudinū fieri fecit l̄
pmisit et nō phibuit. si sine ḡ
ui scandalo potuit remoue-
re mortal' peccauit. di. lxxv.
ij. c. error. Si leges statu-
it q̄s nō obuit v̄l potuit. q̄z
lez miq̄s mortaliter peccauit
Si nimis dur' suit ad di-
spensadū l̄ p̄cedū ī q̄b̄ potu-
it. et ecōtra numis facil' ad par-
cedū delinq̄ntib̄ in p̄indiciū
iusticie et vēllitas cōis. Si
seunda vasall' suis absq; iusti-

FO. LXXIII

cia dñegauit. v'l fuitū ūdebi
tū ab eis exegit: aut fidē ū f-
uauit. Si ipē etn̄ vasal-
lus alcī ū fuit fidel' dño suo
ut debuit fm q̄ i iuramento si
delitatis exp̄mit. v'l obsequz
debitū ū p̄stic. v'l aliquid iū
riā fecit dño. s. alienādo feu-
dū aut diminuēdo: v'l aliquid
bmōi mortale ē z tenet d dā-
nis. Si tutelā alic̄ sibi cō-
missam ū fidel' egit. s; bona
ill̄ ūsp̄it z dissipauit mor-
tale ē: z tenet d dānis. Si i-
tra sue iurisdicōis sustinuit
iūstas mēsuras aut iūsta pō-
dera: aut iūsta precia reruz
venaliū sc̄iter: mortle ē. z te-
neri videt si cōmode p̄t obui-
are. Silz peccat si iducit l'
sustinet malas p̄uetudines
aut corruptelas. Si tolera-
uit aut sustinuit publicos v/
surarios iide ppe h recipiens
certā q̄tā vel summā ānuatiz
mortle ē. z tenet illō sic acce-
ptū ūstituere: ū usurario: sed
creditorib⁹ ei⁹ a q̄b⁹ vslure ūt
extorte fm Tho. Si pi-
gn⁹ aliquid habuit cui⁹ fruct⁹
ū ūputauit i sorte vslura est
Et d alijs spēb⁹ vslure s; i ali-
q̄ offendit l ūt p̄ticeps. d q̄/
bus. s. in. h. pte. ti. de vsluris

Si penas l emēdas i pecu-

mā. ppe cupiditatē l'odiu ū
ppe correcōez delinqntium
acepit. l' vltra debitū extor-
sit. l' penas corpales aut mor-
tis i pecūiarā. ppe auariciaz
z iūsticiā ūputauit mortle ē.
Si pmisit i terris suis la-
trōes ūtalescere. v'l maliciose
eis fauens. v'l ex auaricia no-
lēs expēdere ad securādā pa-
triā mortale ē: z tenet d dānis
z rapinis facti. si ūmode pote-
rat obuiare. Si iūsticiam
vēdīdit l' mētra inīq accepit
scz p administratōe iūsticie. v'l
als iūsticiā fecit i iudicādo
v'l fieri fecit: mortale ē. Si
fidē pmissaz violauit etiā inī-
mico. nisi p̄ ille violassz mor-
tale ē. Si obides suos ū li-
berauit: mortle ē. Si viduaſ
z pupilloſ ū oppōſtores ū de-
fēdit cū potuit. Si trengas ū
fauit. Si nimis ūptuosus
fuit z curiosus i veltitu z ap-
paratu eq̄z z familiē: cū cani-
b⁹ z auib⁹ edificijs: puiujs.
nā ut possint facere bmōi pō-
pas emūgūt pplos vslq̄ ad
sanguinē faciēt mltā iūsta
Si fecit edificari domos su-
as. v'l laborare i agris suis l'
vincis. v'l ligna portari p ru-
sticos vel colonos et ū soluit
eis plene de labore suo. nisi

K 2

Interrogatoriū tercia pars

ad h̄ ex debito teneret. vel si dieb̄ festiū fecit p se labora remortlē ē. si c̄ i pmo casu. qd̄ tñ mlti faciūt r male nec sub diti debet obedire. Si n̄ mis se occupauit i venatō ib⁹ r auctip⁹. v̄l qd̄ pei⁹ ē sub ditos in his grauando indu c̄es ad hmōi. r qd̄ pessimū i dieb̄ festiūs r nō audis. dū uinis ut missa. ppter qd̄ domi n⁹ peccat mortal⁹. r oēs. r ip̄ re⁹ ē oīm. Si ppe discursus in hmōi destruxit segetes alioz tenet eis dedāno. v̄l p misit accipe v̄l fecit d blado r feno alioz a suis ppe eq̄s suos tenet dāno. Idē et de alijs fructib⁹. Si bistriōi bus supflue dedit. vel nimis turpia repn̄tates i curia nu triuit. v̄l p cubinā l' ludentes ad aleas r hmōi. q̄ oia sūt dā nabilia. Si de castitate fa milie sue n̄ curauit. s̄ ihone ste se habētes cū semis et ma scul̄ retinuit n̄ corredit eos cum poss; mortal⁹ peccauit. Si vero sit p̄ingat⁹ interrogat̄ de his q̄ habet in .c. pcedēti. ppter videbis fore expediens.

De iudicib⁹. La. III.

IRCA IU
dices seu quēcū

q̄ habentē ptatē ordinarīa l' delegatā inq̄rēdum est prio. Si iurisdictōem aut ptatē rcepit symoniace. vt si iudex ecclasiastic⁹. aut usurpativē. qz usurpata p̄tā n̄ dat auto ritatē. vñ iudicādo peccaret mortal⁹. Si excessit fines mādati siue potestatis siue pec cat mortal⁹. si sciēt l' ex igran rātia crassa. Si official⁹ v̄l iudex ali⁹ timore: odio: cupi dirate: v̄l amore: v̄l alia cā in iquā tulit sniam aduertēter: mortale ē et tenet ad om̄e in teresse pti lese. r si ille p q̄ de dit sniaz n̄ vult satisfacere v̄l nō p̄t qm̄ pncipal⁹ ip̄e tenet. dicit Ray. Si p ignorantia crassā ip̄e tulit iniquā sniaz i iudicio aīe tenet: r peccat vt pri⁹ Ray. qz debuit scire se i sufficiētē et n̄ iudicare. Si p negligētā: qz sufficiēs erat r si laborasset ad inq̄rēduz r legēdu v̄itatē ineniss. sed neglexit h̄ agere tenet vt prius. Dicit̄ enī agit cū eo q̄ ex ig rātia crassa q̄ cū eo q̄ ex mali cia. r h̄ h̄ locū i iudice ordia rō n̄ delegato. Si delegat̄ index iudicanit bōa fide. r d̄ illio peritor̄ tulit iniquaz sniam nō v̄d̄ peccare aut te nerī ad restitutōnem lesō: tuz

F.

LXXXIII.

q; necessitate obediētie indica
vit. tñ qz sepe ex certa sciētia
delegatis assumit q; ē ignar⁹
int: qz bon⁹ vir. qd ē verū nī
si i q̄rēdo p̄siliū fuisse negli
gens aut culpabil. tūc ei pec
cat et tenet ad restitutioñez.
Guil. Si assessor inducit iu
dicē ad ferendā iniquā s̄niāz:
excusat qdē index si simplex
ē et b̄z bonā p̄sciētiā. s. credēs
s̄niāz esse iustā. et si n̄ fuit cul
pa ellgēdo assessorē qz bon⁹
et sufficiēs cōiter credebāt. s̄z
assessor peccat mortl^z et tene
tur ad satisfactionē lesō. siue
dolose. siue ignorāter iudicat
iudicē ad iudicandū iniuste.
Ray. Si iudex ignar⁹ iuris
secū ducit assessorē qd cōiter
nō reputat sufficiens v̄l inī
qu? si o p̄silio ei fert iniquā
s̄niāz licet credat iustā. vteroz
mortal^z peccat. et tenet ad re
stitutioñez insolidū. Si acce
pit pecunia in iudicio. qd p̄t
esse qm̄s modis. et sp̄ videtur
mortale. Primo si accepit ut
male iudicaret p̄ iusticiā et p̄
p̄sciam. et tūc illa pecunia d̄z
dari ei i cui in iuriā data est.
s. q. i. c. iubem⁹ Secundo si acce
pit ut bñ iudicaret. v̄l vt iu
dicaret et daret s̄niāz. v̄l si ac
cepit vt n̄ iudicaret cū debe/
ret iudicare. v̄l vt n̄ male iu
dicaret. In his qm̄s casibus
d̄z restitui ei q dedit. q. q. iij.
c. non licet. Ray. s̄z fm̄ Guil.
I foro pñie p̄ paupib⁹ eroga
ri. sicut et alia curpia lucra. d
p̄silio tñ. Si iudex nullo
mō voluit ferre s̄niām cū de
beret. et ppter b̄ aliq̄s omic
tit ius suū mortale ē. et tenet
illi restituere litis estimatōz.
Ray. xxiij. q. v. c. administratō
nes. Si iudex accepit aliqd
a ptib⁹. Ut̄ nota q ordi
rius nihil p̄ accipe etiā expē
fas nisi moderata exēnia spō
te oblatā. vt esculetū et potu
lentū. di. xvij. c. de eulogis.
Delegat p̄ recipere modera
tas expēfas. qñ. s. est paup. l
qñ opt̄z eū exire et eq̄tare pro
examnatōe cause. l. p assesso
re. fm̄ glo. Si aut̄ papa ali
cui causam delega uit: nō vi
det qd aliqd possit petere. nec
etiā expēfas: si sua sibi suffici
unt. nisi opt̄eat eū exire. l. pl⁹
q̄ domi expēdere. Raym. et
guil. Si iudex ecclasticus
ordiari⁹ l. delegat p̄ p̄sciam et
p̄ iusticiā et i guamē alei⁹ p̄tis
i iudicio qc̄s facit p̄ grāz v̄l
p̄ pecunia icurrit suspēsionē
ab executōe officiū p̄ annū cō
demnād⁹ ad estimatōe litis

Interrogatorii pars tercia

sq̄ vide ī tercia pte. Si iudex ecclastic⁹ excoīcationis sniaz; suspēsiōi; v̄l interdicti nimis de facili fulmiat; aut sine pmissa admonitiōe v̄l si ne scriptis. v̄l alioz ɔ ordines iuris gūt peccauit. o bis in iij. pte. Si iudex q̄cūb dila cōes aliq̄s ɔ ius fecit. z si ordinē iudicariū nō seruavit. Si pte alterā ɔ iusticiā ḡauit. Si reo seicit q̄stidēs vel posidēo seu iñstidēs ad q̄s rñdere nō tenebat. Si appellatōnes legitimas nō admisit. Si dolose locū appellatōne de dit. Si post appellatōne le gitimā nibilomin⁹ ī cā pces sit. Si in dubijs magnis p̄tos nō consuluit. Si allegatōnes sruolas admisit. Si paupib⁹ viduis; orphanis nō subuenit et in aduocatōe nō puidic. in quolibz istorū videt esse morale cū sciēter de linqt. Si iudex illicieite relatauit penā debitā reo. qd sit triplz. Uno mō qr nō erat supinus iudet. s. pnceps. nec ei publica ptas est plenarie cōmissa. sz vt iudicet km leges z statuta ciuitatis. Secundo mō qr z si habaz plenariā ptātē. is tm q̄ passus est iniuriaz n̄ assētū sibi remitti sz vlt reū

puniri. Tercio mō qn̄ z habz iuder plenariā ptātē: z lesus v̄l remittēre tm n̄ ē cā iusta rei publice v̄til sz nocua. s. pbes incētiū delinqndi. Tho. in qlibz. z peccat mortalz. Hos ta q̄ singit fraudulēt causā aliqm p̄ qm index aliq̄s vadat l̄mittat ad aliqm ml̄ierez p̄ testimoniō ferendo ē excoīca tus. c. ml̄ieres. d. iudi. li. vi.

Si debitā penā auxit l̄ minuit cu n̄ possit l̄ debet. qn̄ possit l̄ nō vide i. iij. pte. ti. iij. Si etiā mutare posset vide ibi. Si iudicauit km allegata z pbata pdēnāl quē nouit inoccētē. q̄ tm v̄tz peccet l̄ nō. l̄ excusat vide i. iij. pte sū. ti. iij. Si mister iudic⁹ exnl̄ excut⁹ ē iniq̄m sniaz z iūstā. si p̄ certo scit inoccētē n̄ excusat a pte. Ray. secus si dubitat. q̄ tūc excusat ppf obedētiā. De p̄tinētib⁹ vō ad iudiciuz babes in iij. pte. ti. iij.

De aduocatiis: p̄curatori bus: et notarijs. Ca. III

Irca ad
c uocatos; p̄curatores et notarios interrogādū ē pmo. Si posuit se ad aduocādū cū phibet i iure sciēt b̄ faciēt viōr peccare

Prohibet at fidel' et excōica
 tul excōicatōe maiori. necnō
 eligiosus nisi p mōasterio; et
 de mādato sui plati. s̄z et clīci
 i sacri l'etiā in minoribꝫ. s̄z et
 bñficiati. phibet aduocare i
 iudicio seclari nisi i cā ppria
 z p ecclia sua. v̄l p pūcti vel
 miserabilibꝫ psonis. Sunt et
 alie psonē phibit. de qbo br
 iij. q. vij. s. tria. Et int' alios
 phibet sodomita: p̄cipiu no/
 tori' d iure l'd facto. Iudex
 v̄l assessor etiā nō p̄t eē aduo/
 cat' i cā i q̄ē iudex. nec clīc'
 p extraneis h̄ eccliam suam.
 Ray. Si aduocat' l'pcura/
 tor scītē defēdit cāz iūstaz:
 peccat mortal'z: et tenet alteri
 pti de om̄i dāno inde habito
 Tho. nisi satissfaciat clīctul'
 q̄ pncipal' tenet si scīt iūst/
 ciā. qñ. s. obtinet oēm victori/
 am cause. Si v̄o i grāter iū/
 stā cām defēdit. s. putās iūstā
 excusat' fm modū et p̄suētudi/
 nē regiōis q̄ i grātia excusare
 p̄t. Tho. et si ex i grātia crassa
 peccat mortal'. Si in pnci/
 pio credebat iūstā. s̄z in pces/
 su cause videt iūstā d̄z dees/
 se v̄l deserere eā et nō v̄teri'
 p̄seq. als peccaret. et si obti/
 net victoriāz cause tenet lesō
 ad satissfactēz. nō d̄z tñ eā p̄

dere aduersario. l' secreta sue
 cāe retielare. s̄z iducere cliētu
 lū suū ad cedēdū l' p̄ponēdū
 cū aduersario suo sine dāno
 aduersarij. Tho. dū aut̄ e ei
 dubia v̄sq; ad finē licet p̄seq
 sp illā sine pctō. Guil. Si
 aduocādo v̄lus ē i debito mō
 fm Ray. Si pdixit falsos
 testes v̄l pduci fecit l' corrū
 p̄tos. Si pdixit falsas leges
 seu alias p̄batōes falsas iuris
 v̄l facit. Si mērit̄ l'mēriti fe
 cerit: v̄l docet cliētulū suū in
 iudicio. Si dilatōes n̄ neces/
 sarias q̄rat in ḡuamē partii
 Si appellat scītēr h̄ iūstam
 siūam. i q̄libz h̄oz viðz m or/
 tale. Si n̄ fidel' cām soueat
 q̄tū iūsticia suadz omittēdo
 de p̄tigētibꝫ ex negligētia v̄l
 notabili i grātia. in q̄ possz eē
 mortle. Si p̄catis aut dicen/
 do p̄uicia l' vociferādo Si p̄
 dīdit secreta aduersario suo.
 et si p̄dictū modū vicit iūst/
 stā cāz tenet lesō d̄ oī dāno i
 desecuto. Si amittit iūstaz
 cāz p̄t suā i fidelitatē l' negli/
 getia v̄l i grātia tenet clīctulo
 suo d̄ oī dāno. Si aduocat'
 n̄ p̄stauit p̄focinū in iūsta cā
 pauper et misabiliū psonaz
 nā si nouit talē cāz: et scīt illū
 p̄ seū posse iūvari q̄n h̄z ad

Interrogatorii pars tercia

solvendū. nec aliū videt q̄ ve
lit eū iuuare. ppter qđ amittit
cāz. tenet ēt iuuare si p̄t. alō
vide mortale. Tho. et Ray.
Si imoderatū salariū acci-
pit de sua aduocatōe. nā mo-
deratū petere p̄t et aduocat⁹
et iurisconsult⁹. vt dicit Aug⁹
xiiij. q. v. c. nō sane. qđ mode-
ratū sumit ex c̄tuor. s. ex qn-
tate cāe. ex labore aduocā-
di. ex scīaz facūdia aduocādi
ex oſuetudine regiōis. et fm̄ B
magis et min⁹ p̄t accipe fm̄
Ray. v̄l ab initio cū facit pa-
ctū v̄l ex post facto cōplerō.
S̄z exq̄ cā ē icepta necdū fi-
nita. nullū d̄z facere pactū cū
litigatore quē accepit i. p̄paz
fidē. qz poss̄ esse occasio ma-
gni p̄clī. iij. q. viij. h. preterea
Itē nō lic̄ pacisci de q̄ta cuz
aduocato. vīc̄ decima v̄l cē-
tesima. S̄z de q̄nta lic̄ mode-
rate m̄ fm̄ iura. De hac mate-
ria vide plene in. iij. p̄t sume-

Si iurisperit⁹ existēs in
cā quā nouit iuistā oſuluit q̄
modo obtineret mortale ē. et
si vincit ex oſilio ei⁹ tenet le-
so de dāno. Si ex ignorātia
crassa male oſuluit. Si n̄ co-
fuiit paupib⁹ nō hñtib⁹ ad
soluēdū. Si nimis perit. idē
dicēdū est sicut de aduocato

Si procurator exns defendit
scīter iuistā cām. Si n̄ fide-
lit et sollicite souet iuistā. Si
paupib⁹ nō oſtanit p̄cōmū
Si nimis perit salariū. idē
dicēdū qđ de aduocato. Si
notari⁹ existēs aduertēt fal-
sauit iuistā peccauit mortali-
ter. et tenet de om̄i dāno se-
cu to. Si maliciose ocl̄tauit
iura alioz seu iuistā. et n̄ assi-
gnauit. aut destruit. v̄l alij⁹
dedit. v̄ltra mortale tenet de
om̄i dāno. Si ex igrātia no-
tabili v̄l negligētia male di-
ctauit iuistā v̄l testam̄ta cuz
defectib⁹. vñ orūk litigia vel
pdunf bona aliorum peccat
mortali⁹. et tenet d̄ om̄i dāno
leso exinde. Si suit roga-
t̄ i testam̄t̄. eoz q̄ n̄ erāt sui
ſelus scīter tanq̄ vñ rōis li-
berū habētiū mortle ē. et tene-
tur de om̄i dāno leso. Si i
iuistis suis n̄ ē vñs solēnira-
tib⁹ legalib⁹. vñ validat̄ ūct̄
qz mortle ē. et tenet de oī dā-
no. Si fecit iuistā in fraudēz
vñsuraz scīter mortle ē. et ūp
iur⁹. Si notari⁹ i officio ē
salariat⁹ sufficiēter a cōitate
et accipit etiā ab his. p̄ quib⁹
scribit ūras. grās et hmōi. l̄ si
nō salariat⁹ a cōitate accipit
oſuetudine p̄ labore suo v̄l

tra debitū r̄ eq̄itatē peccauit
r̄ tenet ad restōez. Si dieb⁹
festiuis sine necessitate sed ex
cupiditate fecit inst̄ra. v̄l co/
pianuit l̄ ext̄edit sc̄pturas cuž
possz differre. mortale videſ.
Si fuit rogatus v̄l dictauit
v̄l redegit i sc̄ptis statuta ſ
libertatē eccl̄iaſtīca mortalz
peccauit eſq; excōmunicat⁹
Si notari⁹ ex̄uſ epi. p ſcribē
dis goib⁹ ordinādoz vel l̄ris
ordinatōnū accepit pecunia
ſi ſalaria⁹ eſt ab epo ſymoni
am omisit. Si vero nō ſala/
riatus ſatis accepit. vt delu/
cro accipet ordinator: ſymo/
nia eſt. De qua vide plenius
in ſc̄da parte. t.i.c. i.
De doctorib⁹ r̄ ſcolarib⁹. c.v

ARTA DO
ctores et ſcolares i
qr̄dū ē r̄ pmo. Si
docēs publice leges v̄l phy/
ſicā admisit ad lectrōez luam
ſciēter religiosos v̄l ſacerdo/
tes ſecl̄ares. l̄ alios cl̄icos n̄
ſacerdotes: ſz i dignitate pſti/
tutos: qz excōicatus ē qn̄ ali/
quē p̄dictorū aduertēter ad/
mittit ſil cū ill. c. ſup. Spe.
extra. ne clerici vel monachī
Si docēs aut legēs in q̄cū/
ſfacilitate etiā i ſacra theolo

gia admittat religiosū exēun
te de moaſterio cū habitu ad
audiēdū ſine licētia plati ſui
ſciēter ē excōicat⁹ cū eo. quia
principat i crime. Itē ſi cū li/
cētia plati ſui: ſz ſine habitu
ad lectrōez ſcipit fm Lapū.
Si mḡr l̄ ſcolar: ex̄uſ bono
nie tractat cū aliq; ciue bono
nieli ſeductōe hospitij irre
q̄ſis inq̄linis. niſi tpus pdu
ctōis fuerit elaplū excōicat⁹
ē extra ſ loca. c. ex rescripto
Et hec excōicatio n̄ h̄z locū
niſi bononie. Si qz ex eo pa/
cto recepe⁹ eſt in canoniciū ut
ſcolas teneat ſymoniae⁹ ē. vii
r̄ mortle. ſz vacāte p̄bēda p̄t
eiamnecti h̄ on⁹ docēdi liceſ
Hosti. r̄ Berni. Si aliquid ex/
igat v̄l p̄mitat plicētia do/
cendi. qz uis fm Hosti. n̄ ſit
ſymonia. eſt tñ ſ iura. vnd r̄
mortale. qd p̄t z ex pena p̄p̄
h̄ ipoſita. qz exactū reſtituit.
r̄ debēt exactores officijs et
bñſicijs expoliari. extra eo. c.
i. Ray. Si mḡr h̄z bñſiciuz
v̄l ſalariū ſufficiēs p̄ docēdo
ſi exigit a ſcolarib⁹ ſymoniaz
comitit. p̄cipue a clericis et
paupib⁹ exigeđo. qz vēdit do/
ctrinā. r̄ tenet ad reſtitutōez.
Hosti. r̄ Ray. Si aut n̄ ſuf/
ficit ſalariū ei: p̄t exige. ſi

k §

Interrogatorii pars tercia

tn sit idoneus i docendo. alio non
a paupibz aut n dicitur exigere.
oblata voce sibi p accipere. et
multo magis si nullum habet sala-
rium p recipere collectra p labo-
re. Si magisteriū festū colēdū de-
iure l de studiis n vult co-
cedere nisi p pecunia. l ecōtra
nō colēdū p cedit colēdū pro
pecunia: symoniaz cōmittit.
Ray. Si magisteriū inde
quit ineptus et valde ignorans l
recipit. videtur esse mortale p/
pter piculū qd sequitur. quod rōe
magisteriū dat fides in qibus
requiritur. vñ documentū pri-
mo sequitur ex psilio malo. et h
p̄cipue in theologica faculta-
te. et admittēs tales sc̄iētē ad
magisteriū etiā videtur mora-
liter peccare. Si quid est
vel magisteriū nō ad utilita-
te aiay et dei honorē. sed ad
sui sustentatōem et honorē p/
tinet ad ambitionē. iō vide
ambitionē qm mortale est l ve-
niāle. Si inde quid exēpītōe
vel diuitias vel libertatē to-
tū est damnabile p̄fertū i re-
ligiosis. Si docuit publi-
cē theologiā existēs i morta-
linotorio peccavit mortaliter.
Petri. Si sciētias p̄hibitas
legit vel didicit. ut nigrorā-
tiā. vel artem notoriū et hu-

iusmodi: mortale est. vel si no-
tabiliter ignorās se ad docē-
dum posuit. et errores nota-
bles docuit: ē mortale. Si
nō adhibuit diligētiā ad pse-
ctū scolariū in scia et moribz
quam debuit faciēs nimias
vacatōes. vel nō utilia sibi curi-
osa docens. vel de moribz
corū non curās nec p̄fescēs
in quo potuit in hmōi negli-
gentiā notabiliter omittens
mortale ē. Si rūniverstitatē
iuramenta nō impleuit morta-
le est p̄fētū. Si se iacauit
de doctrina vel alijs detrahit
se p̄ferendo. vel eis inuidit. vel
sectas nutriuit inter scolares.
vel scolares alteri doctoris
ad se traxit iniuste. vel p̄po-
se indutus est. de quibz vide
supra de hmōi ḡmitate. Si
scolares nō fuerūt obediētes
doctori in his in qibus tenet
ritas int̄ se fecerūt. Si
minus aptū elegerūt ad legē
dū ex causa iusta. Si dum
serūt ieūnia eccl̄iastica cum
ieūnare possent. vel misse au-
ditōem in festis: vel alia sacra
Si p̄cedūt in disputatiōe p/
vitatem ne videant succi-
re. Si supbiūt ex scia. Si
aliquē malū finē intendūt ex
sciētia sua. vel lucra iniusta.

curiositates: ambitōes: et hu-
iūsimodi. Si sūt negligētes
in studio. Si pdigi in expē-
dēdo: et dealīs inq̄rēdi sūt p-
ut videbis expedire d̄ dict̄. S̄
l̄ pma pte: r̄ i. h̄. Si nimis ar-
dēter studuit i libris gētiliuz
pp̄ter ornatu: min⁹ vacans
studio ut iliori v̄l necessario.
l̄ sacre scripte p̄cipu: q ad re-
ligiosos. v̄l i poetis pp̄t ma-
teria turpē. qr istō ē mortale.
xxvij. d.i. ideo phibet.

De medicis et aromatarīs
Capitulū. VI.

I posuit
se ad praticā i me-
dicina sine suffici-
ti p̄itia. qr si parum vel nihil
studuit videſ mortale. qr ex-
posuit ſe piculo occidēdi ho-
mines. Si p̄itus et ſufici-
ens exñ omisit aliqd de p̄ti
gentib⁹ circa ifirmos q̄s b̄i
cura ex negligentia. qr ex ne-
gligēcia notabiliv̄n ſecutū ē
magnū nocumētu i infirmū
vel ſc̄ p̄ male potuit excu-
ſari a mortali. Si vo ex par-
ua negligēcia ē veniale. vt si
non viſitat ifirmos ſollici-
te et hmōi. vbi n̄ tñ ē piculū.
Si dedit medicinā l̄ p̄ſiliuz
p ſalute corporis in piculuz tñ

aīe ppe q̄ veniat q̄s ad pctm̄
i. h̄ p̄cepta. puta vt fornicet
q̄s vt evitet certas ifirmita-
tes. v̄l medicinaz dat pgnati
ad occidendū puez p ſku-
tōe matris. vel potū ineban-
tē: r̄ hmōi mortalz peccat: r̄
h̄ phibet in.c. cū infirmitas.
extra de pe. r̄ re. Si ſerua-
uit p̄ceptū ſactū medicis. l. q̄
inducat ifirmos qñ pmo vo-
cant ad visitadū eos ad con-
fessionē faciendā. qr ommitten-
do h̄ fm̄ doc. peccat mortali.
vt d.c. cū infirmitas. de pe.
r̄ re. Si paupes ifirmos q̄s
nouit non valētes ſoluere n̄
viſitauit gratis. quia ad hoc
tenetur. et etiam ſoluere p eis
medicinas ſi potest. al's mor-
tale est. disti. lxxij. c. i. et in
glo. ſuper ver. inſeras. Si
nimis largus fuit ad induc-
dum debiles ad frangenduz
ieūunia ecclesie ſine ratōnabi-
li cauſa. quod frequenter fa-
ciunt: nō est ſine peccato. Si
vero etiam ſanis diſſuaderet ie-
ūunia ecclesie dicens noſiuia
eſſe. et ſic inducūt ad frangen-
dum ieūnū ſine cauſa mor-
tale est. de peni. dist. i.c. noli.
Si dedit medicinā dubi-
am ſanatōnis vel mortificati-
onis videſ mortali: r̄ vt dicit

Interrogatorii tercia pars

e. cū infirmitas. extra de pe-
ctre. poti⁹ d⁹ dimiti⁹ māib⁹
dei q̄ exponi p̄iclo medicie.

De emulatōe vo et detra-
ctōe quā faciūt medici int̄ro-
gandū est. put habes sup̄.

Dearomatarijs

In p̄ponēdis medi-
cinis n̄ ponūt q̄ ordi-
nat medici cū n̄ bñt.
v̄l ita bona vt ē necesse. i. q̄ of-
fendūt medici n̄ faciētes an̄
se p̄poni eā. nā si ex h̄ sedq̄ ḡ
ue piculū l̄firmo. l̄n̄ op̄at sa-
nitatē quā fecisset si bñ fecis-
set illā mortale ē. z etiā i. medi-
co si h̄ dissimulauit. Si do-
cent v̄l v̄dūt ea q̄ p̄curāt ab
orsum ad illō faciendū. v̄l v̄-
dūt venena his q̄l credūt ab
usuros mortale peccatu⁹ est.

Si sophisticat aromata.
qd freqnt faciūt ponētes i. eis
vnū. p̄ alio. l̄i electuarīs sru-
pis specieb⁹ et pfectōib⁹; i. ce-
reis faciētes malas mixturas
z vendētes p̄ puris. q̄r v̄tra
peccatū tenent ad restituōz
illis ad quos tales res v̄dūt
seu erogare paupib⁹ cū icet-
ti sunt. De nimis p̄cūs piu-
rijs et mēdacijs et dūminutis
ponderib⁹ q̄ faciūt interrogan-
dū est. put sup̄ in. c. de fraudu-
lētia z alijs vicijs. l. i. pte. c. i.

De mercatorib⁹: camisorib⁹
bus et p̄senetis. La. VII

Merca

torib⁹: cālorib⁹ et
p̄senetis q̄rēdu⁹
est. Si misit nō solū arma z
lignamina s̄ etiā q̄cūq̄ mer-
cimonia ad alexāndriā v̄l p̄tes
egypti: v̄l terras saracenoꝝ
soldano subiectas excōicat⁹
est excōicatōe papali. si n̄ ha-
bit licentiā a papa. dicet q̄
Veneſeti habent. Si nego-
ciant nō pp̄t aliquē ſinē ho-
nestū p̄nta ſuſtentatōeſ fami-
lie ſue ex lucro moderator: v̄l
pp̄ter ſuſtentatōeſ paupeꝝ. v̄l
puſſidem eoꝝ. p̄ cūnitate ne-
cessariorū et hmōi. s̄ negoci-
ant pp̄t auariciā z ad theſau-
rīzadū ē mortle p̄ctm. si i. lu-
cro d̄ſtituit ſinē. l̄i int̄edūt
lucru p̄ ſad z nefas si poſſunt
Si p̄poſuit ſe cu⁹ alijs mer-
catorib⁹ q̄ nō v̄dant de aliq̄
minorī p̄cio q̄ ſuētū ſuit in-
ter eos qđ est excessiu⁹. vt ſic
coganē pſone emere charo p̄
cio: p̄ctm ē: et legib⁹ phibitū
Hosti. Si v̄dūt merces
p̄ maiori p̄cio q̄ ſaleat. z ex-
eo q̄ non ſoluīt fecit ei termi-
nū. ſed etiā mutuat ei pecuni-
am aliquā: rſuram cōmittit

Si vendēdo mercantias suas, pura lanā vel pānos re cipiēdo p̄ p̄cio alia mercimōnia: pura sericū p̄ aromatib⁹ v̄l alia, qđ vulgarit̄ dic̄t̄ ba rato: multo maiori p̄cio v̄ en dit sic qđ recipet pecunia pec catū est iniusticie et mortale. nisi ille cui v̄edit etiam lōge maiori p̄cio tradat res suas. tūc p̄ vñ excessus cōpēsari cū alio si sunt quasi equales.

Si vendēdo ad terminū pl⁹ iusto p̄cio v̄edit rōe dila cōis tm̄z diuers spēb⁹ cābīo rū. et varijs modis cābioruz v̄suraz et fraudulēti i q̄stita te et q̄litate et sba rep. Intro gādū ē put habes sup̄ i.c. de v̄suratōne rei alienē. **S**i fraudauit l̄ fraudari fecit. v̄l ali⁹ p̄ eo iusta pedagia seu ga bellas mortale ē et tenet ad re stitutōez. sec⁹ si d̄ iūst⁹ l̄ cuz n̄ tenet loca illa tuta a latrōi bus. p̄p̄ qđ b̄ soluunt p̄p̄ d̄fectū dñoz. **S**i d̄dit fallas monetas v̄l diminutas scien ter p̄ bonis. v̄l eas diminuit est pctfn̄ et tenet. sec⁹ si accep it monetas valētes in loco p̄ eo qđ valēt ibi: et mittēs ad aliū locū v̄bi pl⁹ valēt pl⁹ pe tit. **S**i faciēs societatē cū ali is nō fidel⁹ se habuit. aliq̄ oc

culta lucra sibi soli retinens. tūc ad satissactōez tenet. nisi cert⁹ ess⁹ q̄ socij tātūdē occē te subtraxissent. **S**i fecit p̄ alijs securitatē cū fraudib⁹. nā sūn fraude assecurare mer ces p̄ mare vel p̄ terrā. et inde q̄rere emolimētū pl⁹ v̄l min⁹ fm̄ q̄titatē piclī nō videt illi citū cū substet piclo magno. Assecuratio v̄o pecūie p̄ mo dū satissactōis: q̄ vulgarit̄ or scripta. v̄bi nullū ē picnluz et dānū nō ē tutū q̄stū ad p̄scīē tiā. sec⁹ si sibi est piculum ibi **S**i accepit pecunia aliquā sub noīe d̄positi recipiēs sex v̄l octo p̄ cētenario. et cū illis pecunias lu crat ip̄emutuan do l̄ alijs illicit̄ scrib⁹ ad rō ne decē p̄ cētenario et bmōi p̄misit duo mortalia. vñū est accipieō. aliō mutuādo. et tenet de v̄sura. **S**i leītro misit i barocholis ritracolis achifinis. q̄ vocabula nō de claro ob breuitatē. s̄z de his vide in sumā. p̄te. h̄. qđ maliciē sit in eis. Achifinū d̄r qñ q̄s gerit negocia stipendiario rū. Idē si dñoz laborās p̄ eis et cū mutuat eis pecūias cuz expēdit recipiēs inde certuz lucz v̄l sa lariū. et q̄stū meret labor p̄ iūst⁹ causis p̄t accipe

Interrogatorii pars tercia

vñ p bellatib⁹ iuste nihil pl⁹
pt accipe rōe mutui. al⁹ vſu-
ra ē. Si vſus ē piurijz ⁊ mē-
dacijs emēdo ⁊ vēdēdo q̄ so-
lēt eē his cibi ⁊ potus. Et de
his dic vt. s. i. pma pte ilocis
suis. et cū stat in tali pposito
vēdēdo mēdacijs et piurijs et
dolis qñ occurreret sp̄ est in
mortali. Unū n̄ ē absoluēdus
nisi disponat abstinere ab il-
lis vbi ē mortale. Itē si emit-
res rapras l̄ furatas p mare l̄
p terrā. dic vt. s. in pma pte.
c. ii. Si emit v̄l vēdīdit di-
eb⁹ festiuis absq̄ necessitate
sz p cupiditate. l̄ fecit rōcinia
librorū vel fieri fecit suis di-
scipulis. dic vt h̄f sup̄ de ob-
seruatōe festoz. Si fuit pse-
neta seu mediator q̄ dī sensa
le ūctū fraudulētoroz sciēter
mortale ē. et tenet lefo satissa
cere. Si fuit mediator ūct⁹
vſurarij ūtēdēs vtilitatē vſu-
rarij ⁊ suā magijs accipiētis
sb vſura mortale ē. et si ipē in-
duceret ad mutuādū alios ad
vſuras q̄ b̄ nō cogitabāt vi-
deſ teneri ad restitutōez. Si
mediator extat i alij ūcribo
vt vēdēdo domos eq̄s ⁊ alia
alalia. ⁊ male ūluluit épatori
i ei dānū v̄l sui vtilitatē ⁊ vē-
ditoris peccat mortalz ⁊ tene-

tur lesō ad oēz satissactōez. et
ecōuerso teneſi i dānū vēdi-
toris ſluluit. Si in ſiedis
mūmonijs utit medacij et
bmōi in notabile dānū ſhē-
tiū peccat mortaliter.

**De artificibus et mechani-
cis. Capitulū. VIII.**

Ifecit ar-
tē cui⁹ op⁹ ē cū pctō
vel ad pctm mortale
vt pl̄mū. sic facere etat̄los.
seruire usurarijs in illa arte.
Militi in bello iūusto. nauigio
pirataꝝ. lenocinio itēde/
do baratariā ⁊ hmōi: optz. q̄
dimittat ex toto arte. al's nō
est absolueđ. **S**i arte fec̄
cui⁹ artificiū p̄t eē ad bonuz
et malū finē ⁊ vsū. vt gladios
balistas: läccas: venena ⁊ hu-
iusmodi. si yisimilit p̄t estia
ri q̄ emptor velit ad malū v/
sū nō p̄t facere vel vēdere fa-
cta. reputa i iniusto bello. se-
cū si dubitat. **S**i q̄ etiā fāc̄
q̄ sūt ad malū vsū q̄si sp̄. vt fa-
cere fucos et sertā ⁊ hmōi d̄z
dimittere. **S**i mēdacijs vtič
piurijs dolis: malis mēsuris
vel pōderib⁹. **S**i festiujs
dieb⁹ laborauit. **S**i nō iein
nauit cū possz moderādo la-
borē. de q̄b⁹ dic vt supra i p̄

ma parte.c.xxiiij.r.ix.

De lanificib⁹.

I vendidit pannū la
ne lanifer min⁹ p̄cio
se p̄ precio lane magis p̄cio/
se. et sub isto p̄cio. vel vni⁹ tñ
cture p̄ alia. vel cum aliquæz
defectū habetē ac si nō habe
ret nil minuēs de p̄cio. vel si
i festis fecit lanā tendere sine
necessitate. Uel cū nō plene
soluit laboratib⁹ hm̄i. i his
enim hñat⁹ et minus est p̄cūm
fm materiam.

De satariolo

I textorib⁹ serici p̄ci
um sui laboris dat
nō i pecunia s̄ i rebo
diuerſ. puta pāno: serico: tri
tico et hm̄i. et cū ille n̄ indi
geat illis. opt̄ eū vēdere mi
nor p̄cio q̄ ille recepit. pec
cat mortaliter et tenet ad resti
tutōem de dāno. nisi a p̄nci
pio cū eo sic ouenerit q̄ darz
de hm̄i tali p̄cio. tūc aut̄ nō
vide⁹ deceptio.

De tabernario et hospite

I vēdidit vnā spēm
vini p̄ alia. l'limpha
tū vīnū p̄ puro. l' ad
clarificādū vīnū fecit aut̄ mi
staliq̄ nocuua corpib⁹. v̄l nō
dedit plena mēsuras. vel in
taberna tenuit meretrices et

ribaldoz. vel lusores ad taxū
los. vel aduertēter dedit his
quos vīdit inebriari pecca
uit in quibusdaz mortaliter.
In alijs v̄o venialiter. et te
netur de dannis.

De macellario

I vēdidit carnes cor
ruptas p̄ sanis. qđ est
mortale. Si vnam speciem
pro alia. ut capram p̄ castra
to: et hm̄i. vel diminutū p̄o
dus: v̄t. xi. vñcias. p̄ libra pec
cauit mortaliter: et tenet de
dannis.

De pistore

I fecit panē nīmis p̄o
derosum. ita q̄ emen
tes sint decepti v̄l mi
noris ponderis q̄ debet. vel
farinam bona; alterius acce
pit cum fecit panem et posu
it minus bonā. vel cū nimio
furture: peccauit et tenet sa
tissacere.

De sutoro pannorum.

I qđ restat sibi o se
rico vel panno vel te
la vel alijs sibi datis
p̄ fiendis vestibus sibi fura
tur illō si sit qđ notabile. nisi
ille diminute v̄diss sibi mer
cedē laboris. et illud capit si
bi ad supplendū tantū. l' v̄bi
esse in pacto.

Interrogatorii pars tercia

Si noctibz l' diebz solēnibz
absqz magis necessitate labo/
rat. vel si faciat nouas inuen/
tiones vanitatiū

De aurifiscibz

I vni l'si vēdit aux/
l' argētū alchimiacū
pro vero. vel aurū minus pu/
rum p magis puro: peccat z
tenet de dāno. Si emit ca/
lices sacros nō constatos per/
se quod phibetur

De cerdonibz

I vēdedit vnā specie/
coz p alia min' bo/
na in sotularibus

De fabris

I ferruz p calibe vel
malū ferrū.

De locatoribz equoz

I sciēt locauit equū
defectuosū l' piculo/
sum z hmōi. qlibz te/
nef ultra peccatū de dāni. z
sic discurrendū ē p alias artes.

De histrionibz

I histrion secit repn/
tatōes z iocos in v/
bis v'l facit turpia p̄tinētes.
v'l in ecclesijs v'l in diuis of/
ficijs vel t̄gibz indebitis ē
peccatū plus vel min' graue/
qm̄ quantitatē.

De cytharizātibz

I music? cythariza

uit ad ɔgregatōes illicitas. l'
in ecclia in organis pulsauit
ballatas. puto mortale i pul/
sante et pcurante.

De fuitoribz et laboratoribz

I infidelz ogati sūt. i.
nō bono mō ex scuria
z negligētia. l'n tm̄ q̄
tū pmode potuerit pctm̄ ē

De agricol et rusticis.

I credit explicite my/
steria q̄ cōit solēnizat
ecclia. vt incarnatōez
passiōem z resurrecōez. Si
scit dñicā orōem. De obfua/
tōe festo z ieiunioz si tñ pt.
De auditōe misse in festi. De
pfessiōe z pm̄iōe semel i an/
no siēda. Si recepit sacram

p̄firmatiōis v'l nō. q̄ tenet si
pt. Si tenuit p̄plos filios ad
baptismū v'l p̄firmatōez. q̄d
est phibetiū. De mēdachjs ve/
ro z piurjs et blasphemijz z
ebrietatibz interroga. Si ad
meretrices accessit. q̄d aliqui i
non credūt esse mortale. n' ta/
men talis ignorātia excusat
eū. Si decimas n̄ soluit sal/
te km̄ cōsuetudinē loci illius
q̄d peccauit et tenet satisfac/
re de p̄rito si sacerdos n̄ r̄mit
tit. l' eccl oblatōes km̄ p̄suetudi/
nē loci n̄ dedit. Si de exco/
catōe n̄ curauit. sed igessit se

diminis: v'l p'cepit vitare ex
cōicatos: qd est mortale pec-
catū. Si nocuit p se v'l per
fāiliā suā v'l anialia puta dis-
currēdo p sata alioz v'l mit-
tēdo v'l p'mittēdo aialia itra-
re ad pascēdū: v'l si mutauit
termios possessionū. Ul' arā
do adunat de terra p'rimi vi-
cini agro suo in his peccant
fm q'ntitaez dāni qd intēdit
facere: et teneat satissacere.
Si dolū cōmisiit in agricultu-
ra v'l notabilez negligētiā
in dānū patroni vt nō suman-
do terras v'l cultiuādo vel se-
minādo v'l r'colligēdo fruct'
debito tpe pp'ter qd depiēt
v'l boues numis fatigandoz;
v'n destruūt: z p'cipue ad lu-
crū hñdū suū peccat et teneat
dāno. Si tenēs posselli-
onē ad affectū male tractauit
Ul' si partiari n̄ rñdet dñis
d q'ntitate tota obita singēs
se min' recollegisse: teneat do-
minus dānis. Si aialia
tenēs ad soccidā n̄ rñdet ex
itegro danti d' lana caseo et fe-
tib' et h'moi In his est pec-
catū mortale vel veniale fm
q'ntitatē dāni: et teneat satissac-
ere. Si diebo festiuis la-
borauit et p'cipue tpe messiū
et vidēiaz absq' magna necel-

sitate: v'l dculit ligna: vel vi-
ctualia dñis suis: mortle est
Si vacauit ludis choreis
et alijs vanitatib'. Si guber-
nauit familiā fm p'cepta dei
et eccl'se. De sup'stitiōib' et fal-
sis opiniōib' q' solēt abūda-
re i' eis Si h'z vota q' ip'leuit
vel non.

De pueris et puellis. c.c.

Rquiren

dū est de mendacijs
et p'urijs. De rotis
nō impletz: q' tñ nō obligant
si irritant a pentib' an' anos
puberrat. De missa nō audi-
ta i festi. De cōfessiōe et cōio-
ne siēda semel i' āno. De irre-
uerētia ad pentes v'l maiores
Derixis. Si p'berauit clīcū
q' est doli capax excōicat' ē.
De furt' sac' de reb' pentuz
v'l mg'oz suorū. De detra-
ctōib' et turpib' p'bis auditis
v'l dictis libēter. De p'cum-
lījs adiuvicez. De inuidia et
alijs put' vido: pl' et min' fz
etate et sensu. p'cipue de vicys
carnalib' cū mascul' et femis
v'l p' seipos p'missis. v'l adi-
uice q' hodie abūdat i' i'pis p'
pt malas societas et occītat
Introgādi sūt cū mas' caute-
la et a longe vt non addiscat

Intertogatorii pars tercia

que ignorat. Multo magis
h seruaduz est erga puellas de
oibz pdictis si credunt tunc ha
buisse vsl rōis iudicādū ē de
mortali aut veniali fm regn
las in pma z sc̄a parte de ill.
De clericis l cōi La. XI.

Trca cle

c ricos in cōi. a qlibet
clericu pōt interrogari cū videt expedire ut qn ta
lis clericus est ignor. Si
accepit aliquē ordinē p symo
niā. qz p hoc peccauit mor
taliter. z ē suspēnsus fm iura
antiq. nec p̄t exeq suscep̄tū x
pmouerī vlt̄i: nisi pri p̄
papā dispensef. qd vez est si
ip̄e fuit psc̄ symoniē. qz si ig
rāte eo p̄t p aliu etiā dispēsa
ri. alit enī s̄ peccaret mortl
ereqndō. nec excusat eū iuris
igrantia. Hec Ray. Si ac
cepit aliquē ordinē: licz nō p
symoniā: tamē a symoniaco
i ordine v̄l dignitate siue oc
culto siue manifesto est suspē
sus. z indiget dispēsatōe pa
pe. sed dū ignorat sacrū. s. eū
esse symoniacū excusat a pec
cato exequēdo officia sua. s̄
eū certificat nō potest exeq
sine dispēsatōe. Si susce
pit ordinē a symoniaco in or

dine p̄serendo: v̄l bñficio no
torio s̄lē est suspēsus. secus si
symoniā nō est notoria. dum
vero nescit excusat modo p̄
dicto. sed nō postea qn certi
ficas. sed indiget dispēsatōe
pape: alias nō p̄t exeq. Ray.

Si recepit ordinē habēs
aliqm irregularitatē: vt ho
miciā: mūtilatōnis. illegiti
matōis: et hmōi. si absqz dis
pēsatōe: peccauit mortalē.
nec p̄t exeq absqz dispēsatōe.
als peccauit mortaliter. Si
recepit ordinē excommunicā
tus l suspensus v̄l interdict
peccauit mortaliter z nō ha
bet executōem. Si exeq
officiū alic̄ ordīs: vt cantan
do eplam. vel legēdo evāge
liū. vt dyaconus in aliq pdic
torū irretie sentētia pecca
uit mortaliter. nisi ignorātia
faciēt exculpet: z ē irregula
ris. Ray. Si accepit ordi
neā i aliq peccato mortalē sci
enter: peccauit mortalē. et q
tiensqz exequēdo officiū alii
cui ordīs i mortalē: vt ac
colitatū subdyaconatū dy
aconatū ministrādo aliqd sa
cramentū solēniter. vt bapti
zando: cōmunicādo: p̄fessio
nes audiēdo: et hmōi. Tho.
mortale ē. Si extitit pud

lic⁹ scubinari⁹ vñ alias noto
 ri⁹ fornicator⁹ est suspensus
 ab executōe officior⁹ suor⁹.
 p̄cipue a celebratiōe misse: et
 si exequi⁹ sic suspensus effici
 tur irregularis indigēs dis
 p̄satōe pape. als nō p̄t exeq⁹
 Hosti. Si n̄ portauit tōlu
 rā ex leuitate ⁊ lascivia mor
 tale viðr. Si se exercuit in
 negociis seclarib⁹ negotian
 do ⁊ hmōi. vñ si tenuit taber
 nas ibi mistrans. Ul̄ si lusit
 ad aleas ⁊ tarillos. vñ se imi
 scuit enormitatib⁹ l̄ turpib⁹:
 vñ tripudij⁹ cū semis. Si
 vñsus est officio ordinū sine d
 bitis ornamētis. et faciendo
 subdyaconatū sine manipu
 lo. dyaconatū sine stola. cele
 brādo missam cū defectu ali
 cui⁹ sacre vesti⁹ ordinate. s. casu
 la. amictu. alba. et hmōi. l̄ nō
 etiā i lapide sacrato. aut etiā
 sine lumine aut sine adiutorio
 ⁊ sine missali. ⁊ hmōi. qz i qli
 bet hor⁹ ē mortale p̄cim. si sci
 ent diuinit̄. nec excusat iur⁹
 igratia. Si exns i sacri. ve
 i subdyaconatu: ⁊ supomisit
 horas canonicas. qz i qlibet
 die q̄ omisit aliquām horā etiā
 bte v̄gis cū posset peccauit
 mortalz. Si ex negligētia
 omisit: secur⁹ si ex obliuione. et
 tūc tenet dicere qñ recordat.
 aut si omisit ex ipotētia iñr
 miratis: et hmōi de cā. Si
 dicēdo horas alij⁹ exercitijs
 se occupauit māualib⁹. vt fa
 ciendo coqñā ⁊ hmōi. videt
 mortale. qz nō satissacit p̄cep
 to ecclie. Si mēte circa a
 lia vagat voluntarie nō curat
 ⁊ q̄si p̄ totū officiū. viðr mor
 tale. sec⁹ si p̄ponit velle atte
 dere et distrahit. s. cū aduer
 tit displicer ei. Petri⁹. Si
 recepit ordinē sacrū ante era
 tem legitimā. s. subdyacona
 tū an. xvii. annos. dyacona
 tū ante. xx. et sacerdotiū ante
 xxv. et sufficit an⁹ inchoat⁹
 peccauit mortalz. nec d̄z ere
 q̄ an⁹ etatē legitimā. si tñ faci
 at n̄ effici⁹ irreglar⁹ fm̄ cōem
 opinonē: s. peccat. Si sa
 cerdos existēs cōmisit aliquā
 symoniā. puta audiēdo p̄fes
 siones pro habēdo pecuniā.
 als non auditurus. baptizā
 do: cōmunicādo: iñungēdo.
 vendēdo sepulturas ⁊ hmōi
 mortale est. Si in confes
 sione. cōmunione vel in col
 latione sacramentorū omisit
 debitam materiā vel formaz
 vel riteum. in quolibet horū
 est mortale. siue ex certa sci
 entia facit: siue ex ignorātia

l z

Interrogatorii pars tertia

crassa vñ notabili negligētia.
nāz inde seq̄ magnū piculū
r̄ surrenerēta dei. Interrogā
dū est enī de formis. s. baptis
mis: eucharistie et aliorū sacra
mentorū q̄ sunt maioris pon
deris. si scūt eas: q̄s habes i
fra c. vle. Si notorūs pec
catorib⁹ dedit eucharistia vñ
alia sacra n̄ penitentib⁹. Si
occl̄ris p̄tōrib⁹ q̄s ip̄e sciuīt
denegauit publice eucharis
tiā. l̄ alia sacra. q̄ i veroq; vi
deū mortale. lic⁹ etiāz i p̄c
cēt petēdo t sumēdo. Si
celebravit cū mortlī n̄ p̄fesso
l̄z p̄trit⁹ mortal⁹ peccauit. n̄
si aliq; necessitate instare. t sa
cerdotis copiā n̄ h̄ntē tūc sus
ficit p̄tritio. sed sine hac cele
brauit mortaliter peccauit.
Tho. Si celebravit non
dictis matutinis mortale ē.
Si dicēdo missam n̄ p̄secre
uit: putā ex h̄ enadere p̄tū
mortale est et guissimū. Si
celebravit ad faciēdūm vene
ficia seu maleficia. Si n̄ di
xit ex integrō corde sed dīmi
sit notabiles p̄tes missę ex ig
rantia seu festinatōne p̄cipue
canonis. Si dices vba n̄ in
redit p̄secreare. Sinō sūp̄it
sacrū. Si non ieiunus. Si
plures missas in una die di

fit in casu n̄ p̄cesso. Si non
i azimo h̄ fermētato accipie
Si cū hostia q̄si corrupta l̄
vino acetoso l̄ quasi putrido
Si semp̄ in missa occupa
tus in varijs cogitatōib⁹ vo
lūtarie: vel non curās fuit de
attentōe. Si n̄ posuit aq̄m
cū vino in calice ex igratia l̄
certa sc̄ia. in q̄libet horz p̄dī
ctoz est mortale. Si n̄ dili
genter seruauit eucharistiaz
sub sera. p̄p̄t q̄d aliquid pditur
vñ a murib⁹ deuorat. Si n̄
desert infirmis apte t cū lumi
ne m̄ debito. Si euomuit
sacrū. p̄pter ebrietatē vel ex
voracitate. Si n̄ renoua
vit vt d̄z. p̄p̄t q̄d efficiēt putri
da vñ marcida vñ v̄mes gene
rant. Si dedit ifirmo patē
ti vomituz sc̄iēter. Si stilla
sanguis cadit in terram. t in
bis freq̄nter est mortale. lic⁹
non semp̄. Si nimis raro ce
lebravit: p̄cipue si n̄ celebra
vit i magnis solēnitatib⁹ vi
deū mortale fin Tho. Si
promisit alicui dicere missas
recipies elemosinas. et nihil
intendit sacere videū mortale
Si habēs pollutōem no
cturnā die p̄cedenti imedia
te ex causa vbi fuit mortale. l̄
dubitat fuisse mortale cele

Fo. LXXXII.

brauit etiā confessus videtur mortale. km Tho. vel km Pe. d
pal. qm sic iōcōrit⁹ accedit ad celebrandū. veniale aut si ex causa vbi sicut veniale. nisi sit necessitas. Si audiuit confessionem alicui⁹ nō habēs autoritatē ab aliquo. Si ab soluit a casib⁹ a qby nō potuit resuēta reseruatis: sive ex certa scīa. sive ex ignorātia crassia. Si intromisit se dī dispēciōne vororū. v̄l absolvit ab excōicatiōe maiori absq; speciali pmissiōe. Si posuit se ad audiēdū pmissiones oīno ignorās ⁊ nesciēs discerne inter mortale ⁊ veniale. ⁊ cōmunia mortalia: ē mortale. Si absolvit quē innuenit excōicatiū maiori: ⁊ a pecatō. qz nō potest. Si absolvit eñ qn̄ vult a p̄tū discedere v̄l satissimacere qby debet.

Si reuelauit p̄tū audiēdū in cōfessione p̄gscēti confessū illū sine licētia illi⁹. i qib⁹ p̄dictoriū videtur mortale. n̄ excusat ignorātia. Si nimis festinauit i audiēdo nō sufficiēter interrogādo. Si in pplexis casib⁹ p̄tiores nō cōsuluit. Si incaut⁹ in iniūgēdis penitētib⁹. qz l̄ nimis graues v̄l nimis quas dedit

Si interrogauit de his qbus nō debuit: vīcī nomen psonē cū q̄ peccauit: v̄l incaute in turpib⁹. Si p̄dicauit in p̄tō mortali exēs peccauit mortal⁹. et tortiēs q̄tiēs sic p̄dicat. Tho. Si p̄dicat ad uerēter mēdaciā: mortale est Tho. Idē videſ ſi ſcādalosa vnde cōcīrat ſedītōes i pplo

Si p̄dicauit i dūlgeſtias in discretas. Si p̄dicauit p̄pē pecuniā ſibi pmissam v̄l dādam ſymonia eſt: vnde ⁊ mortale. Si p̄dicat p̄pē inanēglīam ibi iſtituēdo finē mortale eſt. Si p̄dicauit ſine liuētia. Si dixit nimis curiosa allegādo poeras et phos freqn̄ter. Si fabulosa ⁊ p̄uocantia ad riſum. ſi ab huimodi ſe nō ſubtraxit cum posset: et ūngereſ ei peccauit

Si nimis familiaris ē cuſmlierib⁹ puerando visitādo eſas extra necessitatē. p̄pē qd̄ multi scandalizant⁹. ⁊ ipē nouit hoc: posſet eſſe mortale. Si viſitauit monasteria. ⁊ q̄ de cauſa. Si cognouit carnaliter illā quā audiuit in cōfessione. v̄l quam ſuſcepit ad baptiſmū vel confirmatiōez p̄matrē. qd̄ maximū et ſuiffū mū eſt ſcel⁹ cōlter. reseruātū

Interrogatori pars tertia

epis. De alijs vero inhōne/
statib̄ int̄roga put̄ videbī
expedire. Si uestes sacras
calices extorsoria et alia pri-
nētia ad cultū diuinū n̄ tenu-
strūda et decēter aptata. p/
pter magnā irreuerētiā pos-
set esse mortale. Si bñdi-
ctōem mēse et grāzactōes n̄
dixit qđ dicere d̄z. clvij. di-
c. nō lic̄z. Si n̄ fuit bñ mo-
destus aspectu aspiciēdo hic
ide m̄l̄eres et vana; qđ m̄l̄ū
scādalizat psonas. s̄l̄ i in cel-
su statu: habitu: auditu et hu-
m̄l̄modi actib̄. Si n̄ obe-
diuit mādatis instis suorū
supiorū et s̄n̄j̄r̄: et si p̄t̄p̄s̄s̄et̄
mortale ē. De alijs vō pctis
mortib̄ o q̄b̄ h̄s̄ i p̄ma et
sc̄da pte. S̄. interrogādū ē put̄
expedit fm̄ q̄litatē psonaz.

De bñficiatis canonici Capitulū. XII.

Eneficia

b̄ ti canonici de oīb̄
iā dīc̄s̄ in c. p̄cedē
ti p̄nt̄ interrogari. put̄ credi
pt̄ ip̄os̄ in ill̄ esse innolutos.
et etiā de notat̄ in h. c. Si
bñficiū simplex siue curatuz
obtinuit p̄ symoniā: cui⁹ ip̄e
fuit ōsci⁹. nō p̄t̄ nisi p̄ papam
disp̄sari p̄ retineat. Si vō

ignorante eo siue sciēte symo-
niā cōmisit talē opt̄ renun-
ciare tali beneficio si non dis-
pensat̄. alias surtine tenet. vñ
p̄tinue stat talis i pctō mor-
tali postib̄ hoc sc̄init̄ qūsq̄ re-
nunciet. nec facit fruct⁹ suos
sed tenet̄ restituere deductis
exp̄s̄is factis in utilitatē be-
neficiū. et hoc maxime de sy-
monia p̄ mun⁹ a manu. Si
autē ignorāte eo poss̄ etiam
p̄ alii disp̄sari. non tñ p̄ euz
cum quo cōmissa est. Sed si
symonia est nororia: est etiā
susp̄s̄us q̄ ad execudōm or-
dinū. s̄z dispensari p̄t̄ p̄ ep̄m
si cū eo non est cōmissa symo-
nia. non autem si est occulta
est susp̄s̄us quo ad ordines.
sed dum tenet̄ tale benefici-
um est suspensus quo ad se.
quia sine mortali peccato nō
exequi potest. Si recipie
beneficiū simplex v̄l̄ curatuz
p̄ preces carnales. id ē p̄ indi-
gno porrectas cuz̄ esset male
vite. et bñm̄i. vel per obseq̄
um temporale factū episcopo
v̄l̄ alii p̄ferenti; peccant̄ mor-
taliter. Si beneficiū cura-
tū p̄ preces suas recepit. etiā
si alias dignus sit. quia tales
preces estimant̄ p̄ indigno tan-
q̄ ambitioso et p̄sumptuosos

FO. LXXXIII

Dmissit symoniā: vñ mortale
est fm Tho. forte tñ tenet re
nūciare. Pro bñficio aut̄ sum
plici liz porrigere p̄ces p se.
si als ē dign⁹. Letiā p bñficio
i generali. et B̄ intēdēs ad sui
sustentatiōez. nō ad curā. nec
maḡ curat̄ petēs q̄z alid.
Si q̄rit v̄l' habz bñficiū n̄ in
tendēs clericari l̄z vxorari. et
intendens gaudere de fructi
bus bñficiū videſ v̄surpatiō
rerū eccliaz. et cōtra intenti
onem dotantū ecclias. iō
grauē peccatū est. Si non
fuit electus a patronis vel a
collegio: z firmatus p̄ supi
orē ad quē spectat siue p̄ cpm
institut⁹. Si demādato l̄ ma
nu dñi t̄pal v̄l' p̄ potētiā ac
cepit. et d̄r intrulūs q̄ fur ē
z latro. nec p̄t aliqd dispone
re in t̄palib⁹ vel spūalib⁹. vñ/
de nec absoluere nec sacra p̄t
dare parochianis ill⁹ eccie.
sed in q̄libet hmōi actu pec
cat mortaliter. Si renūci
aut̄ alicui bñficio q̄d habet
eo pacto q̄ def̄ sanguineo v̄l
pp̄ pecuniā sibi pp̄ter hoc
datā: symonia est z mortale i
v̄troḡ. nec p̄t iste sibi retine
re tale bñficiū sic sibi collatū
cū v̄l' ecclie fecit cū beneficio

alter⁹ p̄ueniēdo inese absq̄
iudicio supiōz ad q̄s spectat
collatio bñficiorū: symonia
reputat̄. de his vide plenīs
in summa. Si recepit bñfici
um existens illegitim⁹ absq̄
dispensatōe. q̄z h̄ iura. iō tene
re nō p̄t. P̄t aut̄ cū eo dispē
sare de simplici bñficio ep̄us
De curato vero v̄l' dignitate
solus papa. Si fuit elect⁹
p̄ symoniā nō valet electio. l̄
si ip̄e aliquē elegit p̄ symoniā
vel ad ep̄iscopatū vel canonī
catū vel ad aliā ecclesiam. vt
clericī collegiataz ecclesiaq̄:
v̄l' si als indignū ignorantez
z publice malū elegit ad p̄la
turam ex amicicia et hmōi.
mortale et grauissimū ē. z ola
mala que sequunt ei impurā
tur. Si male tractauit bñ
ficiū seu eccliaz: p̄mittens ec
clesiā l̄ edificia ruere l̄ posses
sioes i cultuari. z alias res de
p̄ire mortalz peccauit z tene
tur ad restōez seu satissactōz
si p̄mittit notabilē negligētiā
z dānū sit notabile. Si fru
ct⁹ bñficiū n̄ bñ exp̄edit: v̄ic⁹
v̄ltra sbuētōz suā sbueniēdo
paugib⁹ l̄z dilapidauit l̄ qui
uūs z t̄pib⁹. l̄ ec d̄dit p̄sagui
neis n̄ idigētib⁹ mortle ē. sec⁹
si p̄saguinei idigēt. q̄t tūc p̄t.

l 4

Interrogatorii pars tertia

dari eis. Si plura beneficia buntia curā tenz absq; dispensatōe fur ē et latro. nā habens bñficiū cū cura si recipit secundū cū cura ipo iure vacat primū. c.de multa. de p̄bē. extra. et h postq; habuit pacificā possessionē secundi v̄l habere potuit. et fruct⁹ el⁹ pcepit. als non vacat primū vīc⁹ si fructus scđi bñficiū cōcedūt alteri p papā. pro illo tempore n̄ vacat p̄mū. extra de p̄ben.li.vi.c.si tibi concessio.

Si h̄ns p̄bēdā h̄ntē dignitatē et si nō curā aīaz: si recipit scđam sīl; vacat p̄ma. extra de p̄bē. c.de m̄lta. et i isto casu et priori tenet ad f̄stitutiōnem fructū si recepit. Si h̄ns bñficiū vñl violēt occipit secundū. v̄l si sciēter se intrudit sīl; pdit p̄mū. et si qđ habebat ius in scđo etiā perdit. et vacat illud secundū. de p̄ben.c.eū q.li. vi. Itē nō p̄ quis bñre dignitatē cū p̄bēda absq; dispēlatōe pape. Qui cūq; recipit psonatū l' dignitatē v̄l officiū v̄l bñficiuz. cui cura aīaz sit annexa. si an̄ obtineat sīle cū sit priuatus p̄mo ut dicitū est. si nō dimittit p̄mū absq; moza in man⁹ ordinarij in cui⁹ ep̄pati ē. ipo iure est etiā priuat⁹ secūdo. et est inhabil⁹ ad sacros ordines et ad qđcūq; aliđ bñficiū p extraagantem Joh. xxij. Itē absq; dispensatōe nō p̄ q; tenere p̄les ecclias l' p̄bē das q; tñ nō habeat curā aīarum nisi in qnq; casib⁹. Prīm⁹ qñ sunt ita tenues q; neu tra illaz sufficiat ad sustentatōez. Scđns si vna depēdet ab altera. Terci⁹ ppter rariitatē clericoz. Quart⁹ ecclēsia est annexa p̄bēde v̄l dignitatē. Quītus si h̄z vñl intitu latā et aliā cōmendatā. sed tal⁹ p̄menda de parochiali eccīa fieri nō potest: nisi ei q; attigerit vigiliūq; annū. et sic sacerdos. et tali nō p̄ p̄mitti nisi vna ex euidenti necessitate v̄l v̄rilitate. et durat nisi p̄ sex menses. extra de clec. c.ne mo.in.vi. Si h̄z plures ecclēsias v̄l p̄bendas habentes curaz aīaz absq; dispēlatōe pape fur est et latro. et cōtinue in mortali. nec ep̄pus p̄ dispē sare in hoc. Si etiā habz p̄ dispensatōez pape sed subrepticie. puta quia petēdo vñl tacuit de alio qđ h̄bat v̄l dixit se bñre legitimā etatē cū nō h̄ret et hm̄oi idem ē in dicitū. Si p̄ dispensatōem

Fo.

LXXXIII.

ep̄i hab̄ plura bñficia: s̄z sim
plicia: sed ad sup̄fluitatē l̄ eti
am p dispensatōez pape sim/
plicia vel curata. cū vnu sibi
sufficeret fm statū suū nō vi
det tutus in pscia sua qz dis/
sipatio est: t̄ non dispensatio
Si accepit eccliaz parochia
lē a qcūqz cum nō attigisset
xxv. annū absqz dispensatiōe
pape circa eratē nulla ē dispē
satio. t̄ nullū ibi ius h̄.c. lī
ce canonō. de elec. l. vi.
Si in
fra annū apuratū a die assig
tionis sibi regim̄is ecclie nō
fecit se ad sacerdotiū pmoue
ri est ipo iure p̄uatus. co. ca.
licet canō. Itē teneat̄ psonalz
residere i residentia. Pōt t̄
eps causa rōnabili dispensa/
read tps tm̄. Sed de pmot̄
one ad sacerdotiū infra annū
nō extendit̄ ad ecclias colle/
giatas bñtes curā. nec ad as/
sumptos ad earundē régime
de elec. c. statutū. li. vi.
Pos
sunt etiā ep̄i disp̄esare cū ipis
q̄ habet v̄l hēbūt ecclias pa/
rochiales. vt vsc̄ ad septēni
um fr̄az studio insistētes p/
moueri nō teneant̄ nisi ad or
dinē subdyaconat̄. quē nisi
infra annū suscipiat̄ sunt ipo
facto p̄uati tali bñficio. zme
dio tēge g viciatos illis ecclie

s̄q̄s puidet̄. de elec. in. vi. c.
cū ex eo. Si bñs qdūqz
bñficiū sim plex t̄ qntūcunqz
paruū n̄si dicat horas omni
die peccat mortalz omittē
do ex negligētia. etiā si n̄ sit i
sacris p̄stitut̄. Si canonī
cus v̄l ali⁹ cleric⁹ recipit q̄t̄
dianas distributōes q̄ danc̄
interessentib⁹ horis cū n̄ inc
suerit: furtū p̄mittit: t̄ tenet̄
ad restitutōez. Si cū non
possit p se curā exercere eccle
nō posuit ibi loco sui idoneū
q̄ bñ officiaret: s̄z malū t̄ ig/
rātē q̄ ex suo malo scādalizat̄
vt notoriū fornicator: et lu
sor et hmōi. vel q̄ nescit minē
strare debite sacramenta t̄ cō
fessiōes audire peccat morta
liter. qm̄ om̄ia mala q̄ sequū
tur ei imputant̄. Si v̄o nō
poteſt inuenire idoneū per se
exerceat. vel si nō poteſt alit̄
puidere renūciet. Itē non
licet plato sub h̄cio v̄l annuo
censu pcedere vices suas seu
iurisdictōez. qz sp̄uale est. ex
tra. ne plati vices suas. c. i. ii.
et. iij. vics si diceret. pcedo q̄
exerceas vices meas. v̄l tālē
iurisdictōem. t̄ totū lucru sic
tuū. t̄ dabis inde mihi tātū:
illiciū est. sed p̄mitēdo pure
vices suas licet constitueret ei

l s

Interrogatorii pars tercia

salariū. p̄ij. q̄. h̄. c. caritatē tuā
ricz dicēdo. dabo tibi tātū. p
salario tuo. et totuz lucz erit
meū. Hec Inno. Si alie
nauit res ecclasticas. videli
cet mobilia bona. ut res sa
cras. vel imobilia. ut posselli
ones sine necessitate v̄l māio
ri utilitate. l̄ nō suata forma
iuris. et hmōi. quic̄ peccauit.

Itē de exercitio cure aia
rum quō se habuit i audien
tia p̄fessionū: in collatōe et alio
rum sacramentoz: in visitati
one infirmoz: p̄cipue ne dī
ciat eis sacra cū expedīt. In
admonitōe subditoz. i corre
ctōne vicioz. p̄cipue q̄ ad no
torios p̄tōres: et cubinarios.
tenētes inimicicias et hmōi

Si nō amonuit nō p̄fiten
tes et nō cōicantes annuatim
q̄nū potuit significādo epo
cū nō potuit: et hmōi. naz o
uel ex negligētia pdite ab eo
redrent. de q̄b̄ et alijs sup
dictis et hmōi habes sat in
tercia p̄fsumē. Si aliēos
parochianos audinit nō ha
bēs autoritatē speciale īpe l̄
ip̄i. q̄ non p̄t eos absoluere.

Si emit aliquas res īmo
biles de fructib⁹ ecclie. q̄r ta
les debēt remanere eccie. vñ
si emit noīe alten⁹ ut sic pos

set dare et legare cui vellet
fraus ē et furtū: et ad restōem
tenet. Si indulgētias p̄ se
dedit cū nō possz. v̄l p̄les di
xit b̄fe eccliaz suā q̄b̄ habeat
ad q̄stū. est more. Si re
liqas nouas exhibuit popu
lo honorādas nō approba
tas ab ecclia. Si nimis fa
ciliis fuit ad dispēsandū in ie
iunijz ecclie. Si clēofynas
extorsit a pp̄lo et a subditis
ad q̄s non tenebant. Si q̄
stores dicere mēdacia i eccl
e sia sua pmisit. et qđ peius ī si
fecit pactū cum eis de quota
Si secundas nuptias bene
dixit. Si pmisit christianas
nurrices seruire i domo iude
orū. Si sustinuit sortilegas
et diuinatrices i sua parochia.
Si pmisit ludos l̄ malas
p̄fuerudines nō obviādo qn
tum potuit. Clerici vo q̄ ma
nilestis usurarijz alienigenis
aut als oriūdis de terris ip
sorū ad sensu exercēdum do
mos locat. l̄ alio titlo p̄cedunt
ipo facto sunt excōicati. nisi
sint epi. de usurris .c. usuraz.
li. vi. Clerici archidyaco
ni: plebani: b̄cani: p̄positi: cā
tores et alijs clēici p̄sonatz ba
bētes. ac etiā sacerdotes q̄ au
diūc i scolis leges v̄l p̄physicā

post duos mēses si nō dimit
tūt hīmōi lectōes sūt excōica
ti. c. sup speclā extra ne cleri.
v̄l' mo. Clerici et religiosi q̄
iducūt aliquē ad vōnedū v̄l'
iurādū vel fide inēposita. seu
als p̄mittēdū vt sepulturas
apud eos eligant: v̄l' iam ele
ctā nō mutent sūt excōicati.
nec p̄nt absolui nisi p̄ papaz
nisi i mort' articlo. cle. cupiē
tes. d̄ penis. idē de reli. Cle
rici q̄ scīer et sp̄ote p̄cipiaue
rūt cū excōicatis a papa. t̄p̄s
i officiis receperit sūt excōica
ti. et absolutō pape rekuat. c.
significauit. etra d̄ sē. excō.

Falsantes līas pape. l̄ fal
sis scīeter v̄tētes. v̄l' remouē
tes etiā vnā līaz d̄ bull' pape
sūt excōicati. et absolutio pa
pe referuat. Clerici sepeli
entes i eccl̄hs vel cimiterijs
eoꝝ excōicatos a iure v̄l' visu
rarios manifestos: v̄l' noīatiz
inteditos t̄pe intediti in casi
bus nō p̄cessis sūt excōicati.
cle. eos. de sepul. Sepelietes
yo se occidētes. v̄l' in tornea
mētis moriētes et hīmōi pec
cāt mortalz. nec sūt excōicati.

De religiosis La. XIII
Ica reli
giosos et religiosas.

Si sunt clerici vel ordinati:
interrogari p̄nt de his de q̄
bus sup dictū est in. c. de cle
ricis in cōmuni p̄nt erit expe
diens. Si vero sunt bñficia
ti in eccl̄is curatis. de his
habes i. c. p̄cedēti. Sz v̄lra
p̄dicta etiā d̄ iſrascōtis q̄ sūne
ppa eorū dicēdū est. et primo

Si fuit recept⁹ ad mona
steriū p̄ symoniā mortle est.
Si v̄o fuit symonia mētalis
tm̄ p̄nia abolef. Si vero pa
ctional. qz. i. monasteriū exe
git tm̄ als nolebat eil recipie.
et ingrediens v̄l' ppinq eius
tantū dederunt. v̄l' minus p
ipo ingressu: nisi forte cū mo
nasteriū est ita tenue q̄ n̄ sus
ficit illi. puidere. nam tūc ob
latis spiritualibus gratis. i.
ingressu: licet petere et paci
sci de tempozalib⁹ de q̄b⁹ de
beat viuere. l̄ dicere illi. por
ta tecū si vis p̄mederemecū.
fm̄ Hosti. et aliquos alios.
Secus si monasteriū est pi
gue et potest illi puidere. nō
pt fieri aliq̄ pactio v̄l' exactio
absq̄ vicio symonie. tunc v̄l'
tra pctm̄ recipiēs v̄l' recept⁹
v̄l' recepta debēt expelli de il
lo mōnasterio. extra de symo
c. qm̄. Potest enī ep̄s i hīmōi
dispensare scz vt nō expellan

Interrogatorii tercia pars

tur d^r monasterio. Raymū. et
Buil^r. p^cipue repitur talis sy-
monia in monialib^r vbiq^r e-
rarū. non sic vero est de viris
religiosis. Si ingressus ē
religiōdem nō pura intentōe.
scz fuiēdi dō. h^r alia de cau-
sicz non laborādi. v^r si ē mo-
nialis q^r nō potuit nubere. t
q^r posuerūt penites ipaz inni-
tam licz malefecerint. tñ pōt
t d^r mutare intentōez. scz vt
ibi manere velit ad seruēdū
deo. et sic erit in bono statu.
al's erit i mortali. Sz si rep-
perit se i mōasterio dissoluto
nō viuēte regulari^r querat si
pt mutare locū cū dispelatōe
si indiget. quod tñ i moniali
erit difficile. q^r si nō pt nō se
qua^r turbā. i. alias l'alias in
malū. sed seruet ipa ordinem
suū si ad bonū nō pt reduce-
re alios v^r alias. Si gre-
diēs monasteriū reticuit im-
pedimenta que habuit ad ill^r
scienter. vīc^r q^r erat seru^r. v^r
habebat occultā infirmitatē
v^r alteri^r religiōis. p^cessus.
piugatus. debitor in ml^r. et
bmōi. peccauit mortalz. p^ci-
pue si sciebat tale impedimē-
tū: et p illud non posse recipi
ad religionē. Tel de his in-
terrogatus mendaciuz dixit

t potest t debz de mōasterio
expelli si aliter puidere n̄ pt.

Si habet votū religiōis
artioris anteq^r intret. laxio/
rem p^cs debet q^rere dispēsa
tōez. si eriā esset bona. t ml^rco
forti^r post. pfessiōez in vna re-
ligione non pōt ad aliā trāsl
re eq^rlem v^r laxiore. t d^r medi
cante ordine ad mēdicatōb^r v^r
de mēdicatōb^r ad monachalē
trāslire nō pt sine dispēlatōe
pape nisi ad carthusienses.
Si induxit aliquē ad religi-
onē p symoniā v^r p fraudes:
puta afferendo ibi obseruari
regulā. q^r nō fit. v^r dicēdo se
ad nihil obligari t reticendo
seueritates religionis: q^r il-
le nō intēdit seruare: t bmōi.
peccauit mortalz. De illis
q^r eriā volentes ingredi reli-
gionē aliquā in q^r bene viuēt
auertūt vt erabāt aquam ad
suū molendinū infamātes il-
los et crīmina ipponentes. su-
as aut vscz ad tciū celū extol-
lentes n̄ euadere dānatōnez
certū ē. q^r h^r charitatē agunt
h^r iusticiā t contra sacrā scri-
pturam agunt.

De voto paupertatis

I in religione exīs
s obfuauit paupertatis
votū nibūl retinēs

retinere deliberans. mortale
enī est p̄priū habere: et totiēs
q̄iens illud p̄ponit. Dicil
aut̄ p̄priū q̄d celat p̄ori suo.
vt si habeat et teneat pecunia
vt velle nesciēte plato. vel si
sciat tñ p̄tra voluntatem ei⁹
et absq̄ licentia. vel si de li-
centia ei⁹ et voluntate. tñ n̄ pa-
rat? sibi tradere ad petitōnez
eius. sed recusare si possz de-
fasto. et multo pei⁹ si n̄ solū
mobilia. s̄ etiā immobilia vt
reddit? et possessioz retinet
vt p̄pā dās vēdēs et dissipās
vt placet. nec p̄lat? potest da-
re licentia sic retinēdi. nec pa-
pa p̄ot in p̄po disp̄sare. ex-
tra de sta. mona. c. cū ad mo-
nasteriū. Si dedit bōa mo-
nasteriū sive cōuentus absq̄
supior̄ licentia habita l̄psū
pta. Si aliqd occulēt reci-
pit v̄l tenet mortale est et pro-
prietas. Si repiens se in lo-
co vbi n̄ viuit in cōi. ppter
quod optet sibi p̄uidere de
necessariis habet aliq̄ vesti-
menta vel pecuniam et aliqd
bm̄oi cū bona licentia: bene
placito plati aduertat dili-
genter. Primo q̄dem ut p̄
eū non stet qn̄ oīa velit pone-
re in cōmuni si alij vellent. et
ad hoc opera f̄ quātū potest.

Secundo si hec non p̄t sp̄
sit paratus simpliciter ponere
omnia et dimittere in manib⁹
plati. Tercio vt de bm̄oi
cōcessis nibil det sine licetia
superioris sui generali v̄l spe-
ciali. etiā in elemosinis. nisi
i extrea necessitate. Quar-
to vt n̄ thesaurizet nec sup-
flua teneat: nec deliciosa que-
rat. nec multū inq̄rendo solli-
citet. nec habeat inordinatū
affectū in bm̄oi. et sic poterit
trāsire si i alijs bñ se habeat.
sec⁹ si agēdo nō religiose: sed
laicalit viuit. Sz et cū predi-
ctis si possz locū iuenire vbi
in cōmuni viuit meli⁹ ei essz.

De voto castitatis

I seruauit votū ca-
stitatis nō solū ab oī
carnali ope et practu
venereo se abstinentiō s̄ etiā
ab omni locutōe turpi et ama-
atoria et ab omni cogitatōe i-
mundata deliberata. et delecta
rōe morosa. quia in quolibz
horū est mortale: vt dictū est
supra circa secundū et nonuz
p̄cepū. Est etiā sacrilegium
q̄d ēuius est. et q̄d ad ista de-
uenitur p̄ queratōez et fami-
liaritate. iō inq̄redū ē si habz
domesticitatē cū aliq̄ si moni-
alis. v̄l cū aliq̄ si religiosus

Interrogatorii pars tertia

¶ si hoc repit esse extra casus
necessitatis. prohibet eis. alia
no absoluend⁹. quod nisi impossibi
le est quod talis non incidat in ru
inā. di. xxxij. c. hospitiolum.
¶ di. lxxxi. p. totū. Scadala
etiam multa et oblocutōes se
quunt in pp̄lis. et hmoi. et iō
prohibend⁹ eis. et sanguineorū
etiam rarus sit accessus.

De voto obediētie

I fecit contra votū
obedientie quod est sp̄
mortale. Et nota quod
nō sp̄ qñ q̄s agit aliquid in regulā
lam suā. vel transgreditur regulā
vel constitutōes facit in obe
dientiā. sed qñ facit in p̄cepta
potesta in regulā et constitutōni
bus suorū sup̄ioꝝ. vel qñ ali
quid transgreditur et conceptu
quantūcūq; illud sit minimū.
Quā vo p̄lat⁹ l̄plata iniūgit
aliquid fieri p̄cipiendo vel man
dando in virtute sancte obediē
tie. vel sp̄ūscrit⁹ ut facias hoc.
vel sub pena excōicatōnis et
hmoi. illud dicit p̄ceptū. cu
ius transgressio est mortalitatis.
Id ē esset qñ p̄lat⁹ aliquid mā
daret subdito quocūq; loq̄re
tur: declarans sibi quod intendit
obligare illū sub p̄ctō mora
li ad faciendū illud. et intelli
ge si mādat qđ nō sit illicitus

¶ tale qđ q̄ teneat subdit⁹ ei
obedire. Similiter qñ in re
gula v̄l p̄stitutōib⁹ ē aliquid p̄
ceptorie mandatū. v̄l sub pe
na excōicatōis. l̄ sub p̄ea car
ceris. vel sub p̄ea ḡuoris cl
pe. vel p̄ similem locutōez cō
municer censetur obligari ad
etra ceremonialia: ut frāgere
silentiū. tarde venire ad cho
rū et hmoi: est veniale. nisi q̄s
faceret ex p̄ceptu. qz tūc mor
tale. Lōsuetudo aut q̄uis n̄
sit ipē p̄tentus tñ est inducti
us cōtent⁹. et iō caue ne assue
fas alicui transgressioni.

De officio diuino

I dixit horas cano
nicas et officiū defun
ctorū qñ dī dici. Hā
religiosus etiā si nō b̄z ordi
nem sac̄ tenet ex p̄cepto ad
officiū. p̄cipue si ē p̄fessus. vñ
omittendo aliquā horam pec
cat mortaliter. et omni die q̄
omittit ex negligētia. nō aut
ex p̄cepto tenet dicere istō v̄l
illud. q̄uis n̄ debeat ad pla
citū suū mutare officiū. s̄z dī
dicere fīm ordinē suū. Si
non fuit cū alijs in ecclīa et
nimis tardauit ad dicendū
officiū. Si somnolēt v̄l dor
miuit redicat. vel aliquid loca

FO. LXXXVII

ei⁹ dicat. s⁹ si p⁹ maiori pte dormiuit totū reiteret. Si ibi incōposit⁹ fuit. et oculis vagis. Si risit l⁹ ridere fecit v⁹ aliquā levitatem l⁹ locutōe⁹ fecit nō necessariā. Si mēte distract⁹. p̄cipue q⁹ n⁹ aduer⁹t. Si male legit v⁹ canta⁹ uit v⁹ inclinavit ex negligētia. in qlibet hor⁹ ē p̄cēm ve⁹niale cōit. Si elegit p̄latū p⁹ symoniā. l⁹ etiā et si nō symoniace tñ indignū sciēt. Si n⁹ illū quē iudicauit meliorem ad officiū illō s⁹ aliū rōegami cīcie. v⁹ alia intēcē mūdana mortale ē. Si accusauit calūniōe p̄latū vel sociū de aliq⁹ criminali. vel testificat⁹ est. l⁹ destitit ab accusatōe iniuste. vel alias infamauit p̄latū v⁹ subditū dicendo criminalia d⁹ eis. etiam si essent vera intēcē infamandi. mortale est. Idem si secreta sui ordinis rēvelauit sine causa iusta ⁊ rōnabili. et quō q⁹s teneat ad restitutōem fame habes i sū. i h⁹. p̄ce diffusle. Item si in visitatōne p̄latorū nō rēvelauit dicenda que sunt ē honestatem religiōis de p̄latis et sc̄is. et p̄cipue q⁹n cōiter sic f⁹atur. et sit p̄ceptū a visitato⁹ re ut dicant que indigēt correcōe. tūc enim omittere ad

uertenter que dicenda sunt ē mortale peccatū. Debet tñ in telligi p̄ceptū seruato ordīe fraterne correctōis. vnde oī no occulta de quib⁹ p̄t p̄su⁹ mi emendatio dici nō debet. vbi autem nō sperat emēdatio et p̄sumit recidivatio. vel aliquod magnū scandalū di ci debet. non tñ accusando si sufficiēter p̄bari non p̄t. qr tunc grauier peccaret. s⁹ sim pliciter denunciādo prelato. vt patrī si sperat q̄ inde pui⁹ debitur. Si fecit v⁹ cooperatus est ad aliquā p̄spiratō nem contra p̄latos. v⁹ inuenit aut sectatus est partialitates et sectas i monasterio. aut conuentu. aut diuīsiōes quia mortale est. et criminā mundanorū vel demoniorū potius q̄s religiosorū. Introgandi etiā sunt de. xij. abusōibus clauſtri fm Ray. q̄ fm Hugonē sunt iste. Prelatus negligēs. dīcīpul⁹ inobedientis. iuuensis ociosus. senex obstinatus. monach⁹ curial⁹ v⁹ causidic⁹. habit⁹ p̄ciosus. cibo exq̄sīt⁹. rumor i clauſtro lis in capitulo. dissolutio in choro. irrenētēta circa alta re. In his q̄nq̄z ē mortale. q⁹n q̄ veniale fm q̄ntitatē facti ⁊ intentionē. Dagna etiāz est

Nō bñ.

Interrogatoriū tercīa pars

abusio religiosū iurare ī cō/
muni locutōe. etiam si dicat
veritatē. et etiā maledicere et
blasphemare: etiā si ex leuita-
te. Interrogandū etiā ē p-
cipue de ceremonijs pncipa-
libo et de esu carniū extra iur-
mitatē. De lincis nō vtēdis
ad carnē. de lectis nō plume-
is. de ieūnijs regule v'l con-
stitutionū. de obfūtia silen-
tiū in certis horis et locis. Ad
que omnia obligant omnes
monachi. et etiā plures reli-
giosi. et monachi sc̄ti bñdicti
extra de sta. mo. c. cū ad mōa-
steriū. et plures religiosi ali-
orū ordinū ex p̄stitionibz su-
is. Et licet in his vlat⁹ pos-
set dispēlare: nō tñ p̄ dissipa-
re. qđ ē fm Bern. qñ fit abs-
q̄ cā ratōnabili ⁊ vrgēte. al's
pc̄m ē dispēlari ⁊ dispēlato-
pl⁹ et min⁹ fm trāgressionē

Si obediēdo male se ha-
buit. vīc̄ q̄ obediuit ī malo-
puta dīcēdo mendaciū. v'l ex-
negligentia dimisit cōe man-
datū. vel tardus fuit ad obe-
diendū. tñ affectuose sed q̄/
rulose vel dissolute ⁊ tñ cum
maturitate. Si irreuerēs cir-
ca maiores egre sustinēdo re-
phēsores et cum indignatōe
d̄muniter est veniale.

De exercitio
I vacauit ocio qđ ē
sentia oīm maloz. ⁊ qñtū.
Si inutilit expen-
dit tpus faciēdo ea q̄ sūt nul-
lī valoris. Si fecit exercitia
mūdanoz. vt faciēdo bursaf-
tiones ope polimito: recama-
bñmōi. vel confectiōes nimis
p̄cias vel alia gulosa. quia
magnum pc̄m ⁊ abusio ē ac-
bibendū est. hoc malū etiā re-
gitur in monialibz modernis
Si querendo fuit nimis
leuis: l' alios inducēs ad leui-
tatem. v'l risum v̄bis: gestibz
l' solacijs. que aliquñ sine pc̄to
fieri p̄nt ad recreatōez. l' sub-
leuando se l' alios ab acidia.
raro tamē decet bñmōi reli-
giosos. Si aliquñ irrisit vel
gestiuit quod symēs v̄gruit
et hystriōibz nō religiosis.
Si murmurauit circa victū
⁊ vestitū. Si impatiētu-
lit graues mores aliorū. Si
singularitatē q̄siuit in cibo;
vestitu: dormitu et alijs. vn-
de frequenter in ipsozit su-
perbia. et in alijs murmu-
tio et indignatio. Si fra-
trez delinquentē nō fraterne-

admonuit: v'l defectus alioꝝ
plato n̄ significauit vt adhi-
beret remedium: f uato tñ ordi-
ne fraterne correctoꝝ: in his
cōiter est veniale. Si mur-
murauit h̄tra sibi zmittetez
tanꝝ indiscretū. Si impa-
cienter se habuit dure loq-
do cū q̄b n̄ h̄z se intromitte-
re. Si n̄ diligēter tractauit
res monasterij. Si nimis te-
nat fuit i dādo. v'l si nimis p/
digioꝝ. v'l acceptor psonaꝝ si
ne causa rōnabili dās magis
vniꝝ alteri de rebus cōibus.
Si dedit q̄b n̄ potuit. v'icꝝ
q̄ n̄ h̄bat licentiā. Si pmi-
lit res pire ex negligētia. vel
numis sollicit⁹ fuit ppter h̄ pa-
rū vacādo sibi. ppter mltipli-
catōnem tralii. qđ viciū ho-
die multū regnat. Si n̄ fu-
it sollicit⁹ ad addiscēdū ea ad
q̄ tenetur fm regulā z ɔstitu-
tōes peccat. ex ignorātia vo-
etiā trāsgrediēs n̄ excusat a
peccato. Si ē sacerdos dz
q̄rere scire q̄ ptiēt ad debite
celebrandū. Si pſessor q̄ p/
tinent ad illō officiū. Si in
his est negligēs: pcipue cum
pt grauit peccat. Sz dz etiam
freqnter legere scripturā vel
doctores exponētes v'l alios
libros deuotos z vtiles. vñ

instruāt z pſortef ad bonum
Silegit curiosa z iutilia
pter quod retrabif a magis
necessarijs. vel doctores gē-
tiliū: vel fictiones poeticas.
et hmoi. quia peccatiū est cu-
riositatis. De ptiēntib⁹ ve-
ro ad religionē habes diffuse
in tercia pte sume.

De oratione et confessiōe

Inō orauit vltra of-
ficiū diuinū puerum
p le et p alij̄s pslagis
neis bñfactorib⁹ viuūs z de-
functis pcipue recōmedatis
vt debz sollicite. Si n̄ fre-
qntauit confessionē z cōionē
fm regulā suam z more. No-
nachis vō nigris pceptū est
q̄ cōicet semel in mēse. cle. ne
in agro. de sta. mo. Si n̄
vacauit meditatōi. q̄ pmari
me lnducit deuotiōem. Si
fuit tepid⁹ in dilectione dei et
primi: n̄ ardēt affectā ho-
norem dei et salutē aniaz rt
decer. Si ingrat⁹ ad reco-
gitandū et cognoscēdū sua
beneficia et recompēsandū
deuote sp̄i deo fuiēdo. Si n̄
pparauit se ad diuina vt debu-
it. Hec sūt pcta in q̄b q̄tidie
offendit de⁹: z ipeditur pſe-
ctus religionis.

De amore parentū

Interrogatorii pars tercia

Inimis carnalis dilexit consanguineos
nimis affectas eorum
prospicatem. vel gaudes de ea.
aut per istas nimis de aduersitate.
Si nimis eos visitat
vel querit vel gaudet visitari.
Sic eis loquitur seclaribus
que non expediunt. vel etiam cum
aliis de guerris: et hominibus fre-
quenter interrogat et audit.

Si per eis procurat beneficia ec-
clesiastica vel episcopalia non aptis
beneficiis in quibus possit esse mor-
tale. De aliis vero viciis ceteris
securus ira. subbia. iniuria et bu-
iulsumodi vide super in prima parte.
De his vero que pertinent ad
regulam suam ipsemet videat per
se et dicat. Si penas aut pe-
nitentias taxatas licentia sunt a
regula vel constitutis vel a pro-
lato non fecerit peccatum. si ex ne-
gligentia. **S**i nullo modo
esset par facere etiam plato pri-
cipiente est mortale. si non ten-
dit perficere in vita. sed quod suauit in-
quit facit et male tenet esse
in religione hypocrita est et in sta-
tu damnatus. **T**homas. Qui vo-
cans ad dirigendas moniales
in electis misericordia abstineat ab
bis quae posset oriiri discor-
dia inter eas sunt excommunicati.

Religiosi et clerici inducere

tes ad votum: iurandum vel pro-
mittendum de eligendo apud
eos sepulturam: vel ut eam vel
terius non mutetur iam electa sunt
excommunicati excommunicatio papali-
cle. cupientes de penis. Reli-
giros qui absque speali licen-
tia proprii sacerdotis soleniza-
ret matrimonia. aut misstrarent
sacramentum eucharisticum vel extreme
comunicati excommunicati sunt ex-
communicatio papali. cle. i. de puni-
re. Religiosi qui excommunicatos
a canone absoluunt in casibus non
cessis: aut qui absoluunt a sen-
tentia per statuta synodalia licet
pucialia promulgatis. aut absoluunt
a pena et a culpa sunt ex-
communicati excommunicatio papali
per dictam cladem. i. de puni. reli.
Inquisitores hereticorum qui
odio gratia vel lucro contra
iusticiam et conscientiam omiscent
contra quemque procedere. licet ipaz
heresum aliis imponere. aut
imponerent per officium eorum im-
pedirent: sunt excommunicati ex-
communicatio papali. cle. m. t. o. p. d.
here. Religiosi mendican-
tes professi trahentes ad aliquem
religionem monachalem exce-
pto ordine carthusianorum. et si
militare recipientes sunt excom-
municati excommunicatio papali per substitutionem Martini

quinti factā Lōstātie Cle
ſtrici cienter et ſponte parti ci
pantes excōicatis a papa in
dūinis: ſunt excōicati excō/
municatōe papali fm Host.
Iſta excōmunicatio bz dubi
um. Participatēs i crimi
ne ppter qđ aliqs eſt excōica
tus aliq predictaz et aliaruz
excōmunicatōnū ſunt excōi
cati p papam.c. ſi p cubine. d
ſentē. excō. Absoluētes a/
liqsem ab aliq pdictaz excō/
municatōnū citra ſedē apli/
cā pterbz in morz articlo qui
taliter absoluti ſi nō repfen/
tāt ei a q pnt absolui qzcti?
pnt: vel mittat p absolutōne
reindūt in eandē. I. excōmu
nicatōem papalē. c. eos. d. ſe.
excō. in. vi. Sepeliētes cor
pa in cimiterijs tpe infdicti
in caſibz nō pcellis a iure ſūt
excōicati p excōicatōem epi/
scopalē. cle. eos. de sepul.
Sepeliētes excōicatos pub
lice aut noīlatim interdictos
vel vſurarios maniſtos ſci
enter in cimiterijs ſunt excōi
cati. dicta cle. eos. Clerici
locantes domos maniſtos
vſurarijs ad fenus exercēdū
ſeu alio titulo pcedentes: ſūt
excōicati. c. vſuraz. de vſur
li. vi. Non electus a dua/

bus partibus cardinaliū et ſe
gerēs p papa: eſt excōmūica
tus. c. licet. de elec. Dona
chi et canonici regulares. ar
chidiyaconi. decani: ppositi:
plebanii: cantores et alijs cleri
ci pſonatū habentes. aut qui
uis presbiteri qui audiūt le/
ges v̄l physicam ſunt excōi
cati. c. non magnope. ne cleri.
v̄l monachi ſe rebus ſecu. imi.

Religiosi diuinitētes vbi
cūq habitū ſtū religiōis: et
accidentes ad queuis ſtudia
litterarum ſine licentia prela
ti aut conuentus ſui ſunt ex
cōmunicati. c. vt periculosa.
ne clerici v̄l monachi. lib. vi.

Religiosi qui decimas de
bitas ecclesijs ſibi appropri
ant vel vſurpant. ſive qui nō
permittunt ſolui ecclieijs de
cimas de animabus familia
rum et paſtorū ſuorū ſi non
habent administratōnem et
beneficia ſunt excōmunicati
ſi hñt ſūt ſuſpenſi. niſi requi
ſi deliterint infra menſem.
clemen. religiosi. de decimis.

Donachi et canonici re
gulares non habentes admi
nistratōnem: et ſe conferen/
tes ad curias principum vt
damnum monasterij infe/
rare: aut prelatis ſine licētia

Interrogatorii pars tertia

Si uox platoꝝ: sine q̄ tenent ar-
ma intra septā mōasterij sūt
excōicati. cle. ne ī agro. de sta-
tu mona. Religiosi necmō
moniales p̄fessi cōtrabentes
m̄rimoniū: t alij clericī p̄stis-
tuti in sacris de facto. s. sunt
excōicati. cle. eos. de p̄sang. t
affini. Inductores hereti-
coꝝ q̄ pretetu officiū inq̄siti-
onis q̄busuis modis illicite
pecunia extorquēt: v̄l sc̄iter
bona eccliaꝝ ob delicta cleri-
corū fisco ecclie applicāt sūt
excōicati. nec absoluī p̄nt ni-
si plene satisfecerint illis a q̄
bus extorserūt. cle. nolentes.
extra de here. Religiosi n̄
seruātes interdictū qđ fuit
sancta romana ecclia. cle. ex
frequentibꝝ. de sen. ex. Re-
ligiosi q̄ p̄fitētibꝝ sibi nō faci-
unt p̄sciam sciencē de decimis
soluēdis. tales ab officio p̄di-
catois sunt suspēsi. donec cō-
mode p̄nt faciat eis p̄sciam.
t si iterum p̄dican tunt excōi-
cati. Si l̄r. t religiosi q̄ dicunt
alij verba ut retrahāt audiē-
tes a solutōe decimay sūt ex-
cōicati. cle. cupiētes. de penit-

Religiosi mēdicātes q̄ do-
mos ad habitādū l̄loca d̄ no-
uo recipient aut mutaret abs-
q̄ licētia pape v̄l alienarent

de nouo ſcepta. cle. cupiētes.
d̄ pe. Frēs m̄iores q̄ tpe i
edicti recipiūt ad diuīa frēs
v̄l forores de tertio ordīe san-
cti fr̄ancisci sūt excōicati. c. cū
exo. de sen. excō. in cle.

Et platis in cōmuni inq̄re-
dum est primo. La. XIII

J legiti

me assecut⁹ est di-
gnitatē seu plati-
onem. an vīcz aliq̄ irregulari-
tate v̄l sīnā fuit irretit⁹ cū su-
it assumpt⁹ ad platurā in q̄n
fuit dispēsat⁹ v̄l absolutus.
vīcz si fuit bigam⁹. Si opa-
tus est in cā sanguis. Si ille-
gitim⁹. Si excōicat⁹ l̄ suspē-
sus. v̄l notori⁹ p̄cubinarius.
q̄libet horū h̄ sc̄ies tenet pla-
turā furtive. vñ est p̄tinere in
mortlī. Rota q̄ illegitim⁹
ad dignitatē v̄l bñficiū cura-
tū vel p̄oratū in religiōe qui
creat p̄ electōem sine dispē-
sa. o pape. p̄moneri nō p̄c.
Ex p̄uilegio tñ magistri or-
dinis cū bis potest dispēsa-
rum. de hoc habes in. iij. pre-
sum. ti. de censuris eccliaſti-
cis. Si rite et absq̄ vicio-
symonie fuit electus: confir-
matus t ordinat⁹. Si inter-

posuit p̄ces p̄ se: v̄l' p̄ curavit
q̄ alii porrigeret p̄ces symo-
nia ē. et si fuit symonia pacti-
onis indiger dispensatōe pa-
pe. et anteq̄ sit dispensat̄ re-
net furtive dignitatem. de h̄ in
scda pte sume. ti. de symonia
et in oīb̄ q̄ habes. s. in. c. d̄ be-
neficiatis. et in. c. de clericis in
d̄muni potes interrogare p̄
ut erit expediens. Et si est p̄-
latus religiosus interrogan-
dus est de his q̄ sunt in. c. p̄-
cedenti et de alijs q̄ sequunt.

Si aliquod manifestū p̄tem
in subditis dissimulauit et n̄
correcit. aut si n̄ manifesta q̄
th̄ ad eius noticiā aliquis pue-
nerunt ulteriō nō q̄sunt. si ve-
ro ex negligentia dimitteret:
puto mortale q̄ ad criminaria.
si autē ex aliquo rōe ut ad mai-
scandalū vitandū secus. Si
in capitulo equis iudex nō
sunt. Si de rebus monasterij
vilapidoror fuit. Si superiori
bus suis non obedivit. Si
causas sibi a superiorib̄ omis-
sas non fm̄ p̄silū pitorū sed
fm̄ acceptance p̄sonaz deter-
minauit. In oīb̄ his ē pecca-
tū mortale vel veniale fm̄ qn-
titatē excessus et maliciaz et
negligentia. Si indignos
et non idoneos in officiis po-

suit. et maxime ad curā aīaz.
et male videt tal posse excu-
saria mortali. si eos q̄s scit
malos et in mortali p̄seuera-
re ponit ad curā animaz cū
potest repellere. nec credo q̄
excuset paucitas. s. q̄ non in
ueniunt alij. et etiā si iste alias
sit industrious multū. et be-
ne officier eccliam in exterio-
ribus. Idem cū sustinet t̄les
si illos potest iuridice remo-
uere. Si posuit ad audiē-
tiam p̄fessionū notabilit̄ i grā-
tes et ineptos v̄l' criminosos
mortaliter peccauit p̄ regu-
lam. Qui causam damni dat

Idem si tales tolerat cuž
possit remouerenī forte a su-
piori sint ad h̄ positi. Sed
qm̄ curā de ip̄is habebit cuž
ad sui dānatōem exerceat ta-
les officiū audiēdi p̄fessiōes.
quō autē dicat ineptus v̄l' no-
tabiliter ignorās habes i sū-
ma. Si fuit nimis p̄po-
sus et curiosus in edificiis ec-
clesie v̄l' monasterij. in orna-
mentis et hm̄di. quod est co-
tra sententiā Hiero. et Amb.
xij. q. ii. c. aurū. et. c. gl̄ia epi.
et etiā Bern. Et tñ a moder-
nis fuit hodie multe supflui-
tates et curiositates: et pala-
cia p̄tra exempla oīm sc̄toz.

Notādū

Interrogatorii pars tercia

Nota

in his amittit multū tps et
deuotio . ita ut cōpleris edisi
cūs exhaust⁹ videat oīs spi
ritus et paupes interea mo
riunt fame. q̄s de supfluis eo
rū tenent sustentare. xij. q. ii.
c. ep̄us eccl̄asticaz. Si ni
mis fuit sollicit⁹ circa tpalia
ex h̄ minus debito vacans
spūalib⁹ in se ⁊ i subdit⁹. vt le
ctioni: orōi: admonitōi: vtiqz
pc̄tū est pl⁹ ⁊ min⁹ fm̄ q̄nti
tatē excessus. Principalē enīz
eius cura deb̄ esse de spūali
bus. Si p curias nūmis dis
carrit litigādo cū scādalo ho
minū cū poss̄ p aliū moduz
magis pacificū sua repetere:
⁊ si non tātū. Si iura ⁊ pui
legia sue eccl̄ie non fuauit et
defendit vt debuit. Si in
dispēsando indiscrete se ha
buit. vel q̄r nimis de facili: et
sine cā ratōnabili in ieiuñs
dispēsauit. In esu carnū. in
reninendis rebo ad vsū.
In penitēt̄s taxatis fm̄ regulā
v̄l̄ p̄stitutōes ⁊ hm̄oi. q̄r pec
cauit inducēdo relaxatōes et
rigorē religiōis eneruando.
Un̄ btūs Benedic⁹ i regla
dicit. q̄d om̄i dispēsatōe bz
reddere ratoem. Si fuit ni
mis dur⁹ in dispēsando cuž
debuit. p̄cipue cū debilib⁹ et

infirmis ⁊ hm̄oi: nō p̄uidens
eis. Si fuit exēplaris i in
cessu moderato: habuit nō p̄
cioso. i modestia gest⁹. In lo
cutōe rara graui ⁊ fructuosa
cauēs discordias: pacē nutrit⁹
ens. oēs patiēter vidēs et to
lerās. singlaritates vitās. cō
munia seq̄ns cū p̄t. nem̄ blā
dus assabil⁹ cūctis. susurrati
ones. detractōes. irrisiōes.
confabulatōes. maledictōes.
pentōes in se ⁊ in suis elimi
nans. circūspect⁹ in omnib⁹.
non delectat⁹ de p̄sidentia s̄
timens de negligētia: cuž de
singulib⁹ habeat reddere rōez
sibi om̄issis. Ita curā aliorū
habeant q̄r sui non obliuiscā
tur. vt docet Grego. i pasto
rali. Si corrigēdo fuit ni
mis remissus v̄l̄ nūmis rigi
d⁹ v̄trūqz cauendū ē vt docz
Grego. i mora. ⁊ babet. xlvi. di
c. disciplina. nam facilitas ve
nie incētū ſbet delinquēdi
Etimb. xxij. q. iiiij. c. est iusta.
⁊ asperitas nimie i crepatōis.
nec correptionē recipit n̄c fa
lucē. Leo dist. xlvi. c. cū btūs.
et c. licet plerūqz ea. di. Pre
cipue vero circa seniores d̄z
plat⁹ in corrigēdo se b̄re hu
manum. vt dicit in illo. c. ni
si essent habituati in malo.

Fo. XCI.

quia tunc durius km Grego. ut
dicit disciplina. et. c. licet ple-
tūq. r. c. cum beat. et. c. pe-
nitentia tpa .xxvi. q. viij. et
c. canta. lxxxvi. di. Sinō
inducit qntu potuit vbo et
exemplo ad obfudū ola ce-
rimonialia ordinis sui. Si
malas cōsuetudines seu cor-
ruptelas regnare pmisit. Si
regulā et decentiā religiosi
etia q̄s iuuenit iā iductas non
abstulit q̄tu potuit. vt viciū
ppuerat. discursū fratrū ad
placitu. familiaritate cu mltie
rībo v̄l viri. si est mōacha col-
latōem rez amicū et sanguine
is sine licētā et rōnabili cā. e/
sum carnū vbi nō debet co-
medi. quod est vniuersale of-
monacho. de conse. di. v. ca.
monacho. et p̄cipue q̄ sunt
cōntialia vota religiosis nllō
modo debz pmittere. nec eti-
am ad receptōem symoniacā
monialū. sicut hodie fit q̄si
vbiq. Q, sinō p̄t talia rmo-
vere nec est spes in futurz di-
mittat cura exemplo scri be-
nedicti. v̄j. q. i. c. aduersitas.
circa si. in. c. fi. ea. q. als ne q̄
etem sua amittat. et tandem dā
nātōem cu eis incurrat q̄cū/
q̄ sit ille abbas v̄l abbarissa.
prior vel priorissa; l̄ als q̄cū

Et nomine censeat. n̄ sufficie
q̄ platus corrigat vicia q̄ ip/
sum nosse p̄rigerit. Sz d̄z dili/
genter agnoscere vultū peco/
ris sui p̄siderādo vias eius.
Laueat autē ne crimia sibi de/
lata i foro p̄scie v̄l in secreto
iudicet illi i foro p̄tētioso seu
in capitulo. vbi tm̄ maiesta
sunt puniēda nec foro misce/
da sūt iudiciali. Si h̄z sub/
cura mōasteriū monialū. de/
q̄ matia diceſ in ca. sequenti.
Si idiscrete fecit p̄cepta i q̄/
bus multū d̄z cauere nisi sit
res ardua. et si cogere p̄ p̄ce/
ptū v̄l sn̄iaz ad aliqd faciēdū
vel dicendū in q̄ n̄ esset ei sub/
ditus. v̄l nō deberet ei obedi/
re. vt reuelādo p̄ctū occultū
omnino esset ei mortle. In i/
quisitōe v̄o criminū recepi/
one accusatōis v̄l denuncia/
tōis. vel platione sentēcie ex/
cōmunicatōis et hmōi nō sit
preceps. non p̄cedat p̄ suspi/
cionem. sed p̄ p̄batōes et mo/
dos veridicos. alias incurre/
ret graue peccatū. et aliquan/
do sn̄iam excōdicatōis. d̄ his
in. iij. presūme. Si prela/
tus recipit aliquē ad ordinez
mendicantū ad professōem
ante annū completū p̄batōis
seu nouiciatus: est suspeſsus

m 4

Interrogatorii pars tercia

a recepto aliorum ad professio[n]es
et debitor pene grauioris cul-
pe. vnde mortaliter peccat. ex
tra de regularibus. c. nō soluz.
libro. vi.

De episcopis et platis su-
perioribus. La. XVI.

Ircia epi-
scopos et alios su-
periores platos sic
p[ro]pt[er] formari interrogaciones

Si nō sit talis litterature
et scientie q[uod] p[ro] se sciat explicare
q[uod] dicit ad q[uod] tū tenet cū ha-
beat alios sup his informare
et dirigere. Nā si bonū cōiter
ab hoībus reputat et sufficiens.
non esset necessariū nisi eum
audire. et si de aliq[ue] negocio si
intelligit eū p[ro]fessor v[er]o dubi-
tat. p[ot]est de illo loq[ue]r[ur] p[er] sua sere-
nitate. Et si tale q[uod] est i[ns] quo
varian[t] opiniōnes. v[er]o nō p[ot]est
dari certa sua relinqndū est
sue p[ro]scientie. Idem dicēdūz
etra alios clericos religiosos
platos et laicos pitos et ti-
moratos qui sciunt dicere suf-
ficienter facta sua. Si vero
nō est talis sed idiget adiuto-
rio interrogantis inq[ui]tū cle-
ricus est inq[ui]tab eo p[er] p[ar]t[em] ex
pedire videt de his q[uod] habet
sup circa clericos in cōi. ut d[icitur]

officio diuino. de celebratōe
et administratōe sacramēto-
rum et mō: et h[ab]mōi. Si as-
sumpt[us] ad ep[iscopatu]m ex religiōe
interrogadū ē de his q[uod] habet
c. circa religiosos q[uod] ad m[ai]ta-
nā adhuc tenet suare ordine
suū: nisi in his q[uod] nō patiunt
officiū pastorale. ut silentiu[m].
solitudo et vigilia et huiusmo-
di. Inquantu[m] vero b[en]ificiat
seu curat[ur] est et p[ro]plat[us]: interro-
gandū est de his q[uod] habet. s.
i. c. circa b[en]ificiatos. Et si re-
cepit dignitatē seu ep[iscopatu]m ha-
bēs aliquā irregularitatē. l[et] p[ro]
symoniā: vel p[er] intrusionē. dic
ut in. c. p[re]cedenti. i. p[er]n. Deinde
interroga de his que sequunt
q[uod] sūt sp[eci]alia cure et officiū pa-
storali. Si p[ro]culit ordies
sacros indebit[ur]. q[uod] ē vnu in
quo multū offendūt. Si co-
mortaliter peccauit. nō tū est
suspensus ex h[ab]itu ad alios. s. p[er]
symoniā notoriā est suspensus
etia[m] q[uod] ad alios. S[ic] in utroq[ue]
casu ordinat[us] ab eo ē suspē-
sus: et indiget dispensatione.
Si p[ro]culit scienter nō habēti-
bus legitimā etatē mortale ē
nec p[er] ip[s]e dispensare de etate
Si p[ro]culit ordines p[er] saltu[m]
scienter: vel duos sacros sit[us]

vel q̄tuor minores cū subdyc
aconatu peccat mortaliter.
Si oculit ordinēs sacros ex
tra tēpora ordinatōnū mor
tale est. nisi ex dispensatione
pape. et ordinatus ē suspensus
Minores tñ ordines cōser
re p̄ dieb̄ festiū. Si or
dinatōe omisit aliqd facien
dū. et si omisit aliqd d̄ subali
bus in q̄bus imponit cara
cter: optet totū iterare i alia
ordinatiōe q̄tuor temporū.
Si vero ē qd nō ē subale. s̄
de simplici solēnitāte non d̄z
sterari. s̄ suppleri tñ omissū
in ordinatōe alia. nec p̄us an
suppletōem iste ordinat̄ d̄z
exercere officiū. Peccat ep̄us
in hmōi si ex certa scientia v̄l
crassa i grātia h̄ facit. Idē vi
def si ex notabili negligentia
Si ordinavit aliquē sine
licentia sui superioris scienter
mortale est. et est suspensus p
annū ab ordinuz collarione.
Si nō fecit fieri examinati
onem de ordinādis. de scien
tia etate et morib⁹ et hmōi fm
sura peccat mortalz. Idez si
fieri fecit examinatōes p̄ lēp
tos ad huiusmodi ordinan
dos. Si fieri fecit p̄ t̄les q̄s
estimabat ppter malā eoz
scīaz admittere indignos. si

ad eum spectat puidere d̄ ta
libo v̄l remediat̄. Si scīe
ter admittit indignū quē iu
ste repellere p̄t. vt cōcubinari
um illitteratū et hmōi. Si
nō oculit sac̄m cōfirmatiōis
qñ debuit. Soli enī ep̄i p̄nt
illud ferre. et extra illud tps
solitū omni t̄pe anni et hora
morituris p̄nt cōcedere. n̄ si
ne h̄ moriat q̄uis sine h̄ sal
uent. Cōmittēdo ḡ magna; z
negligentiā vt p̄ m̄los āhos
credo esse mortale. Si non
dedit sac̄m fm debitam for
mā materiā: et locū: mortale ē
P̄. autē sit ieunus nō est ne
cessē. et si decens et de iure.
Si bis dedit alicui scienter
peccant mortaliter. vnde i h̄
debet esse cautus ne iteret. et
etiam d̄z aduertere q̄ aliquis
christian⁹ teneat christinādū
nō p̄ sanguine⁹ s̄ ali⁹. Si i
cena dñi n̄ p̄securauit christisma
et oleū sanctū vt debuit. q̄ i
nonanda sūt talia. et si nō ser
uauit debitam materiā et for
mam et ritū ecclie: mortale ē
et hmōi. Si p̄securōes ec
clesiaz l̄ altariū vel calicuz et
patenaz et bñdicōes vestiū
sacraz nō fecit vt debuit fm
formā et rituz ecclie. vel si qd
hoz fecit p̄ symoniā: mortale

m 5

Interrogatorii par s tercia

est. Idem de b*en*d*ict*ōib*us* ab/
batū r^{et} abbatissaz. Idem de/
rec*on*ciliariōne ecclie violate.
Monialē quā nouit eē cor/
ruptā non de facili d*icitu*s secre/
ta in v*irgin*ē. nec tū manifesta/
re crūnē si est occētū: s*ed* mura/
re nomen v*irginis* in castā vt
non p*ro*p*endat*. Si p*ro*tulit b*en*/
ficia p*ro* symoniā mortale ē. et
si p*ro* notoriā est suspēlus etiā
q*uo*d ad alios. secus si p*ro* occētaz
quia nō ē suspēlus. Si cō/
tulit scienter indignis b*en*f*ici*a/
sia siue simplicia siue cura/
ta mortale ē. Idē si accepta/
uit a patronis p*re*sensatū inep/
tū. idē si p*ro*firmauit indignū.

Si cōtulit p*la* b*en*f*ici*a in
casu nō cōcesso v*n*i. v*el* plura
officia aut p*bē*das aut digni/
tates. v*el* si p*ro*sanguineis min/
apris p*ro*tulit r*ōe* p*ro*sanguītas
postponēdo aptiores morta/
le est. Si admisit ad b*en*f*ici*a
b*en*titia curā animaz seu ipsa
contulit nō habentib*us* annū
xxiiij. mortale est. Si eccl*y*ls
de iure v*ac*antib*us* nō p*uidit*
de rectore sicut v*ac*ant cura/
ta beneficia data absq*ue* dispē/
satione pape bis q*uo*d non atti/
gut annū. xxv. vel si infra an/
nū non faciūt se ad sacerdoti/
um p*moueri*. nisi causa stu/
dijs sit omissuz. de quo in ca/
circa beneficiatos. s*ed* si enī
infra sex menses primo post
hoc non p*uidit* nō p*er* postea
se intromittere. a*ls* v*ulparz*
quod nō p*er*. q*uo*d mortale est. et
non tenet tal*l* collatio. z sic te/
neretur errorē suū manifesta/
re. Idē q*ui* recepto sc*do* b*en*f*ici*
cio vacauit p*mū*. l*et* sc*do* p*bē*
da vacauit prima. d*icitu*s q*uo*d habes
supra. sed plene in tercia p*re*
summe. Si ordinauit ali/
quem clericū ad ordinē sac*cc*
sine titulo v*el* beneficio. v*el* sal/
tez p*rim*onio sufficiēti. quia
ultra peccatū tene*ci* expen/
sas facere quonsq*ue* d*icitu*s b*en*f*ici*
cio ei p*uisum*. nisi aliq*s* ep*iscop*
ei h*ab*misq*ue* determinādo p*ro*
sonā. quia tūc ille cōmittens
tenet ad id de huiusmodi. de
q*uo*d vide in. iii. p*re* sume. Si
in visitatōe non diligenter q*uo*d
siuit d*icitu*s q*uo*d debuit. z maxime
de vita z honestate sacerdo/
tū officiantū. z quōd se habe/
ant in administratōne sacra/
mentorū. et de forma eorum.

Si bene p*nu*nctiant: p*ci*
p*ue* baptisma: quod est ma/
gis necessariū. De audiētia
confessionū quōd se habeant:
quōd populum admoneat. et
in rebus ecclesie: p*ci*p*ue* alta

d*icitu*s sit omissuz. de quo in ca/
circa beneficiatos. s*ed* si enī
infra sex menses primo post
hoc non p*uidit* nō p*er* postea
se intromittere. a*ls* v*ulparz*
quod nō p*er*. q*uo*d mortale est. et
non tenet tal*l* collatio. z sic te/
neretur errorē suū manifesta/
re. Idē q*ui* recepto sc*do* b*en*f*ici*
cio vacauit p*mū*. l*et* sc*do* p*bē*
da vacauit prima. d*icitu*s q*uo*d habes
supra. sed plene in tercia p*re*
summe. Si ordinauit ali/
quem clericū ad ordinē sac*cc*
sine titulo v*el* beneficio. v*el* sal/
tez p*rim*onio sufficiēti. quia
ultra peccatū tene*ci* expen/
sas facere quonsq*ue* d*icitu*s b*en*f*ici*
cio ei p*uisum*. nisi aliq*s* ep*iscop*
ei h*ab*misq*ue* determinādo p*ro*
sonā. quia tūc ille cōmittens
tenet ad id de huiusmodi. de
q*uo*d vide in. iii. p*re* sume. Si
in visitatōne non diligenter q*uo*d
siuit d*icitu*s q*uo*d debuit. z maxime
de vita z honestate sacerdo/
tū officiantū. z quōd se habe/
ant in administratōne sacra/
mentorū. et de forma eorum.

Si bene p*nu*nctiant: p*ci*
p*ue* baptisma: quod est ma/
gis necessariū. De audiētia
confessionū quōd se habeant:
quōd populum admoneat. et
in rebus ecclesie: p*ci*p*ue* alta

ris q̄ teneant mūdas. Si autē inuenit in hmōi notabili excedere et pīculose. sū n̄ punit. pūdet q̄ illi se emendent. vel de alio si iste est incorrigibilis et oīno ineptus: grauiter peccat: et oīa mala et dama aīaz que inde sequunt̄ ei imputant. si p̄t obuiare et nō facit. lxxxij. dist. p̄ totuī.

Si nō visitauit episcopa tu suū ut debuit. Si in visitatione nimis sumptuosus fuit: et cū nūmia familia et eātaturis nūmīs ultra p̄scriputum numerū. vīl si ip̄e vīl familia ei⁹ munera accepit. sup q̄ est specialis pena. de quib⁹ plene in. iij. p̄t sūme. Si sustinet in officijs et beneficiis notorios concubinarios. quos debet post admonitōrem si nō dimittat etiā beneficio priuare grauiter peccat.

Si p̄ alijs mal⁹ et scelerib⁹ manifesti nō puniti usurpūdis tabernis aleis negotijs secularib⁹: venatiōib⁹ pditōibus et hmōi. In his enī nō puniēdo videt male posse excusari a mortali: nisi ex hmōi punitōib⁹ seq̄et scismia l̄ magnum scādaluī. di. i. c. vt p̄stituerent. Si laicos sibi subditos notorios pctores q̄ s̄p

se nouit: vīl sibi p̄ parochia nos corū denūciatos. ut adulteros usurarios inimicicias manifestas exercētes nō corrigit p̄ cēsluras et alios modos grauiter peccat: nisi omittat q̄ non sperat emendatio. sed deterioratio eius. Sz tñ h̄ nō vīd̄ sufficiēter excusare. Sz h̄ alid si timeret q̄ue scādaluī in alijs. di. xluij. c. p̄mesati ones. Si malas p̄suetudines q̄s reppit̄ sua dyoceli n̄ uitit auferre q̄ntū p̄t: ut vēdere laborare et hmōi i dlebo se stūis. n̄ cōicari sel̄ i āno. et cōfitteri et hmōi. tripudiare i ecclēsīs. p̄mittere violari ecclēsiastīcā libertātē. aut q̄ clīci cōueniat p̄ dīcti vīl p̄ dīcti i iudicio scēlari l̄ ecclēsiastīcā imunitatē. ut q̄ extrabāt debito res l̄ malefactores p̄ violētiā dīloc⁹ sacri et hmōi i casib⁹ nō p̄cessis. dz ei phibere. et si p̄ admonitōz nolit desistere ex cōicare. et p̄missis iā p̄suire. als peccat q̄uic̄ omittēdo extiore l̄ negligētia. dis. xluij. sit rector l̄ doctor. Si fruct⁹ l̄ reddit⁹ epat⁹ sui male expedit dādo p̄sanguineis suis l̄ alijs n̄ idigētib⁹ peccat q̄uis: et si dīsticta sūt ea q̄ deputat ad mēsaz el̄ ab alijs. et si ea q̄

Interrogatorii tercia pars

erogare debet clericis. vel ad re paratorem ecclesie. vel paupib⁹ dat consanguineis vel alijs amicis sine probabili idigētia. tenet restituere illa. quod rapinā fecit. Et sibi recipiētes ab eo bona cū intelligentia oīa omittit fidei sue. ea q̄ supfluunt ad usum sui et familie sue pueni alis nō dādo paupib⁹ subtrahit. cij. q. ii. c. aurū. et c. glia ep̄i Tho. Si guauit s̄bditos suos i debitis collect⁹. Si fecit clericos suos soluere collectas et talias positas a domino ep̄ali. vel gabellis ad eius instantiam. Si spōte ipse edidit absq; licentia romani potificis. quia phibet. Si delicta clericorum vel laicorum: ut blasphemantium deū vel sc̄tos suffocantium guulos ex inaduertētia et homīi puniuit magis pena pecuniaria ex auaricia: et magis ppter lucru q̄ p salutē eorū ad refrenādū. Si visitauit dyocesim vel visitari fecit magis ppter lucru q̄ ppter aiarū salutē. Si alienauit bona ep̄at⁹ sui sine licētia pape in casu indebito. in quolibet horū est mortale.

Si iura aliaz eccliaz nō

seruauit. Si bona vacātiu⁹ eccliarū sibi usurpauit cum obēat successori refugari. Si iusta debita a predecessoribus tracta rōne ecclesie nō soluit. Si fructus aliqui⁹ beneficij ad tpus accepit. vel prem ab eo cui obdit vult h̄c. in quib⁹ horum est rapina. Si n̄ seruauit formā iuris circa manfestos usurarios. sed certa quantitate cōrētus nō facit debita restitutiōe remittit sibi. et ad sacramenta et ad sepulturam admittit. Si incerta paupib⁹ dispēsanda in usuz suū conuertit sine necessitate. Si sentētias excommunicatiis de facili ppter lucru pferit vel absolutoes. Si pmisit q̄ stuarios vel alios pñuiciare indiscretas indulgentias et falsas. quodlibet est mortale et s̄ue. Si exemptos et predicatores fratres et minores: beremitas sancti Augustini carmelitas: seruitas. cistercienses: et alios habentes priuilegia exemptōis iuste molestat non seruando eorū priuilegia. vel pro audiētia confessionū non admittendo sibi pñstatos idoneos. Nam cledudū. et sepulchri sibi retinēdos nimios cas⁹. vel iicosuetos: et

quotidie habeat ire ad ipsum
vel ad alium cogendo quantum ad id
in quo sunt privilegiati: vel eos
ad iudicium trahendo: cum in nul-
lo possit eos punire nisi pro
heresi peccat quae. Si mo-
nasteria monachorum vel mona-
chaz non exempta non dilige-
ter et honeste visitantur: et eos
vel eas ad suauandum regulam in-
durit deponendo abbates vel
abbatissas: per relaxatorem cum ex-
pedienti modo curam de honesta-
te earum. et quod non habeat fami-
liaritate cum clericis religiosis vel
laicis: quidem de diligentibus
clausura: et de professore securum
docto et bone scientie: probando
ingressum symoniacionis: et qui-
via seminarij quod ibi sunt. et fe-
sta vana in secretione earum

De iudicando in foro conti-
tentioso.

In non tenuit vicarium
peritum et bonum. preci-
pue quod ex se habuit
et debitam sufficietiam iuris. Si
non suavit debitum ordinem iudi-
cari. Si fuit acceptor perso-
nat. Si dedit iniqus sententi-
as. dic ut. s. i. c. circa iudicem.
Si non suavit debitam formam
iuris in ferendo suas excusationis
suspensionis et inter-
dicti. quia ultra pccatum morta-

le incurrit certa pena: de qua
l. iii. pte summe. precipue in cau-
sis matrimonialibus optime et cau-
tissimum et ponderosum circa di-
uinitatem. Si dedit licentiam
domino regali. vel iudicii superan-
di vel ponendi in patibulo vel
incarcerandi vel als puniendo
clericos suos. nisi in casu in quo
essent incorrigibles per eum. quod
efficit cum predictis excusatus
est. ut fame. de sensu. ex. Remi-
nem tamen debet superare manibz suis
nec tamen cum expedit per laicum. sed per
clericum debet facere superare cle-
ricum secundum iuram. et a causis san-
guinibus debet abstinere ope consi-
lio et mandato. Si hereti-
cos diligenter non inquisit in dy-
ocesis sua. et puniuit secundum iuram

Si testamenta et ultimas
voluntates non fecit implere.
precipue legata facta ad piatas
causas. Si dispesauit in vo-
tis et iuramentis in quibus non potu-
it. vel si potuit tamen indiscretamente et
sine causa rationabili pccatum est que.

Si absoluuit a sinibus a quibus
non potuit. ut pape refutatis.
vel dispensauit in irregularita-
te de quod non potuit. Si ex re-
pleris fuit in habitu non pre-
cioso vel pomposo suppel-
lectilibus non argenteis. et curio-
sus in apparatu domus: et or-

Interrogatorii pars tercia

natu non seculari: in rictu sobrio nō zuinali nisi p paupe
ribus. In visitando eccliam Interessendo diuinis: et pre
cipue in diebo festiuis. h' d'z
facere km iura in solēnitatib
p̄cipuis cātādo missaz: dicē
do officiū deuote nō cursim.
ordinādo q̄ dicaſ in ecclesia
sua debite. frequētādo orati
ones p̄uatas: vacādo lectōl.
di. rcc vi. p̄ totū. pdicando si
scit. si nescit. p̄uidendo gregi
suo de pdicatoreb vtiliorib
nō curiosis. et de p̄fessoribus
tenendo honestā et denotā fa
miliā: sollicit⁹ de ei⁹ salute. xi
tando mulier⁹ puerſarōem si
cut potest. In eritu d domo
raro nisi ad eccliaz sepe cōfe
rendo. et q̄ēdo cōſilia a fuis
dei quō possit suo gregi pui
dere. adulatōes vt venenuz
abhorreat. p̄r viduaz. pau
pez orphanorū et op̄hſorū
existat. et causas eoz sine ex
p̄sū expediti faciat. In iniū
riis p̄priis nō sit vindicati
nus s̄z patiētissimus: in vbo
et gestu nō subit⁹ et iracūdus.
nemī mltū familiaris nisi fuis
dei. superiorib obediēs: eq̄lib⁹
nō inuidēs. nō gaudēs de di
gnitate et honore. s̄z lugēs p
extiori occupatōne et plebis

offensiōe. et si i oībo diligēter
se habuerit mil deo accepta
bili⁹. Si vbo pfuctorie et ma
lenil miseri⁹ et dānabili⁹ epi
dignitate. ut dicit Aug⁹ di
xl.c. ante oia. De prelatis
habes mltā in. iii. pte ſūme
ti. fi. p̄ totū. Epifcopi et ſu
pra pcedentes vnā domum
vſurari⁹ manifeſt alienige
nis ad fen⁹ exercendū ſūr ipo
facto ſuspēſi. extra de vſuris.
c. q̄q̄. li. vi. Siſ ſi pmittūt
q̄ bmoi vſurari⁹ alienigenē
exerceant fen⁹ in terris eoz
ſubiectis iurisdictōi niſi iſra
tres mēles expulerint eos ſu
ſpensi ſunt. ut in d. c. q̄q̄. de
vſu. li. vi. Qui ſe gerit p
pa elect⁹ a miori pte q̄ a du
abus ptibus cardinaliū ē ip
ſo facto excōicatus. Et ſi
militer cardinaliſ q̄ pſumpſe
rit nominare talē papā. Et ſi
milit omnes alij q̄ talē recipie
rent p papa. extra de elec. c. li
cer. li. vi. Omnes clerici et
religiōsi ac laici ſiue familiā
res curie. ſiue alij q̄ aliqd pa
ctum fecerint: vel aliqd ma
gnam v̄l paruū pmiserint. l
pmiſſiōne receperint et pa
cto: vel pmiſſione occulta v̄l
manifesta dederint. vel rece
perint qd magnū v̄l paruū

pro aliq iusticia vel gratia p
se vel alio in causis iudicari
is: v'l tris apostolicis t qbus
cūq modis ab aplica sede ob
tinendū ipo facto sunt excō/
municari. In extrauaganti
Bonifacii octau: cuius ab/
solutio pape referuatur Hec
habent locuz in curia roma
na. Jo.an. et Anto.de burrio
eam allegat.

De absolutō et penitētie
iūnūctione La.XVI.

Ostqz Ve

p ro penitens dixit ex
se peccata sua sive ex
interrogatōe confessoris inter
rogātis pctā sua vt debuit
tādē cludat. In istis peccauit
et in multis:cogitatōe:delecta
tōne:locutōe:ope et omissione:
vel aliq de bmoi. de qbo dī/
co meam culpā. Lōfessor vo
interroget eū si sit tal' de quo
nō dubitet. quia tūc supflui
et irrīsibile. Si ipē dolz et
omnibz pctis venialibus et
mortibz confessis. et si pponit
firmiter ab illis abstinere seu
ab omnibz mortalibz. Si
vo talis hz aliq restituere. v'l
samā v'l res: vel p iniuria sa/
tissimare et bmoi. si est patius
facere hz cū p absolqz dilatō

ne aliq. que restitutio quō pa
cienda sit et q' ordine q ad cer
ta et incerta. vide in. h. pte sū.
ti. de resti. p totū. q si dicat se
nolle istud facere vel nō pos
se cū tñ possit nō est absoluē
d'. Tho. vt d2. ri. q. iij. c. tūc
vera. Potest tñ sibi dici Di
sercat tui rē. sed nullo modo
Ego absoluō te. Potest etiā
ei iniūgi aliquod bonū facie
dū. nō tñ in pūiaz: declarādo
sibi hoc q' instructuosa sit ta
lis confessio ei et sine remissi
one peccatorū. de pe. dist. v.
c. falsas. Sed si paratus est
facere omnia ad que tenetur.
tunc si esset aliqua excōicati
onis sententia ligatus. si non
potest eū absoluere ab illa re
mitte eum ad episcopuz seu
ad alii qui possit absoluere.
vel tu vadas ad procurāduz
absolutōem p eo. et cum est
absolutus ab excōicatione:
postea tu eum absoluē a pec
catis. et non pri'. Tho. Si
autē potes euz absoluere ha
bēdo in hoc specialē autoris
tatem: si nō absoluisti euz in
principio: qd decēti' fuit. ne
tñ ē multa vis si fiat l fine co
fessionis dūmō fiat an absolu
tōem a peccatis absoluē
eum p bunc modum. vt ifra,

Interrogatorii tercia pars

Primo exigendū est ab eo
furamentū ut sit parat? stare
mandatis ecclie que illi sient
p̄ illa cā. q̄ iuramento p̄stio in
iugat ei b. s. si incidit faciēdo
p̄tra aliquē canonez. pponat
non ampli? facere p̄tra illuz.

Si vo p̄ offensa v̄l danno
facto in aliū p̄mittat satissa-
cere q̄ntum p̄t. et b̄ facto de
nudatis humeris ɔfessor seu
absoluēs cū disciplina v̄l vir-
ga p̄cutiat eum. dicēdo psal.
Direre mei de?. l'aliū psal.
penitētiale dādo icū. p̄ q̄libz
v̄su. postea vo gl̄ia p̄ri. et sic
erat finitis subiungit Kyrie
elexō. x̄pe el. Kyrie el. Pr̄ nr̄
Et nenos. v̄. Saluū fac ser-
uū tuū. R̄n. de? me? sperātez
in te. v̄. Esto ei dñe tur? for-
titudinis. R̄n. a facie iūmici.
v̄. Nihil pficiat inimic? ī eo.
R̄n. et fili? iūqtat? n̄ apponat
nocere ei. v̄. Dñe exaudi ora-
tōem meā. R̄n. et clamor me?
ad te veniat. v̄. Dñs vobiscū
R̄n. et cū sp̄l tuo. Oremus.
Deus cui. p̄priū est misereri
semp et parcere suscipe depca-
tionē nr̄az et hūc famulū tu-
um quē s̄nia excōicatōnis li-
gatū tenet mifatio tue pieta-
tis absoluat. p̄ x̄pm d. n. Au-
ctoritate oipotēs dei. et b̄toꝝ.

aploꝝ Petri et pauli: et domi-
ni pape v̄l archiepi l'epi mi-
hi cōcessa ego absoluo te ab
b̄ vinculo excōicatiōis quaz
incurristi. ppter injectōez ma-
nus violentā in clericum vel
religiosum. v̄l ppter ingress-
sum in monasteriū monialiū
ī casu nō cōcesso. et hmōi. Et
si pluribi s̄nūs est ligat? ē di-
cendū. totiēs ego absoluo te
ab excōunicatiōne quā in-
curristi. ppter talē et tale caus-
am. et si pl̄ies ppter eandē cāz
dīcendū ē totiēs q̄tiēs incur-
risti. totiens ego absoluo te. et
restituo te sanctis sacra-
men-
tis ecclie et cōmūniōi et vni-
tati fidelium. In noīe p̄ris et fi-
lij et sp̄l sancti amen. Hora
do cum v̄sq; amen. Nota
tū q̄ ista forma q̄uis debeat
obseruari. vt habeat extra de-
sent. excō. c. nup. nō tū est ita
necessaria q̄n simplici v̄bo. q̄z
ueri poss̄ fm p̄e. de pal. et Jo-
han. de lig. Sicut ḡ excōi-
catio fieri p̄t simplici v̄bo. q̄z
uis nō debeat fieri. sic et abso-
lutio. extra de re. iur. c. omis-
siones. sed q̄n fieret hmōi abso-
lutio in publico vt erga mu-
lieres. forte tunc ess̄ omitten-
da hmōi verberatio ne denu-
det peccatuz. Si vo quis.

Forma Abolitionis
et Excommunicationis

pter reablatā alteri esset ex
cōicat? quis restituerit nū tñ
est absolut? nisi iudex q̄ dñs
lit sententiā eū absoluterit: et
h̄ declarandū est psonis post
absolutōem ab hmōi. v̄l si nū
est aliq̄ sententia ligatus si ba
bet aliq̄ casus peccatorꝝ epi
scopo reservatoꝝ de q̄b non
potes absoluere. nihilomin⁹
absolue euz ab illis a q̄b po
tes sub hac forma. Si tene
ris aliquo vinclo excōicatio
nis minoris ego absolu te.
et restitu te sc̄is sacramētis
ecclesie. In nomine p̄ris r̄c.
Misereat tui r̄c. Filius dei
p̄ suā misericordiam te absolu
uat. et ego autoritate qua fun
gor absolu te ab omnibus
pctis tuis a quib⁹ possim te
absoluere. In noīe p̄ris r̄c.
Peccata vo a quib⁹ nū potest
eum absoluere exp̄mat ei im
ponēt ut habeat recursuꝝ ad
ep̄m vel eius vicariuꝝ ppter
hmōi absolutōeꝝ. et dicat ea
sibi in p̄fessione. v̄l si ess̄ sim
plex et nescirer ita bñ exp̄me/
re factū suū scribat cōfessor ī
cedula illud vel illa si sūr plu
ra ut illā portet penitēt ep̄o
vel eius vicario sub hac for
ma v̄l simili. Latorē. v̄l la
tricem p̄lentiū p̄ homicidio

v̄l incestu: tali gradu et hmōi
pmisso absoluendū vestre pa
ternitati trāsmitto. vt abso
lutōis beneficiū impēdēdo:
et ei salutarē penitentiā iniun
gendo ip̄m sancte ecclesie re
cōciliis. q̄ si ep̄us v̄l vica
rius remittat eum ad p̄fesso
rem ip̄m autoritate illi⁹ itez
absoluat ab omnib⁹. et impo
nat penitentiā p̄ illo. p̄ q̄ non
dū imposuerat: et cautū red
dat illū ne illā cedula alteri le
gendā tradat. Uel etiā ip̄e cō
fessor si potest vadat p̄ eo ad
ep̄m pro autoritate si sibi ve
lit dare. Si vero ille non
habz casum de refuatis. vel
si habz. et cōfessor p̄t de oīb⁹
absoluere pmissa absoluōne
ab excōmunicatōe minori. et
alijs vt s̄. Misereat r̄c. Filii
dei r̄c. Ego autoritate q̄ fun
gor absolu te ab om̄ib⁹ pec
catis tuis. In noīe patris r̄c.
et faciat tunc signū crucis cuꝝ
dicit. in nomine. sup̄ illū. nec
est necessaria manus imposi
tio sup̄ penitentē. Imo nec de
cens. fm Tho. p̄cipue super
mulieres. magis enī decet si
gnatio crucis. et postea ad
dat. Passio dñi nr̄i iesu chri
sti et merita beatemarie vir
ginis: et om̄iū sanctorum et

Interrogatorii pars tertia

sanciar̄ dei merita. ⁊ quicqđ
boni feceris v̄l pponis face
re; ⁊ mala q̄ sustinebis sint ci
bi in remissiōem oīm pctōrū
tuorū. Que v̄ba n̄ sūt omis
tenda. q̄r sunt magne utilita
tis. s. omnia hm̄oi cū habeāt
v̄m satissactōis ex frute cla
uii. et sic magis valēt. Tho.

De penitentia iniungēda
penitenti.

Hiniūgendo v̄o pe
nitentia penitenti b̄
maxime attendēdūz
est fm̄ oēs. vt. s. talē des quā
credas eū oīno pficere q̄tū
cūq̄ sit magnus pctōr. ⁊ fm̄
L̄bris. meli⁹ est in hm̄oi red
dererōem de nimia misicor,
dia q̄ de nimia iusticia. xxvi
q. viii. c. alligant. Dādo etiā
libertatē q̄ cuz vna die omis
tit. s. oratoez iniūcta vel ieiū
niū possit in alia die supple
re. Si vero dubitat de aliq̄
ne faciat penitentia: puta ieiū
niū: dicas q̄ faciat loco ieiū
niū elemosynā v̄l aliō. Orati
ones vero psonis que de faci
li solēt recidivare in mortale
raro dande sūnt. v̄l p paucos
dies dande sūnt. Jeūnia v̄o
elemosine ⁊ pegrinatōnes et
hm̄oi possunt dari p plures
dies. q̄r hm̄oi etiam si fiāt in

mortali nō sūt reiteranda. q̄r
valēt q̄tū ad effectū quē p̄
se relinquit post expletōem i
faciliſſaciēte. cū q̄s renunti⁹ ad
gram. Tho. Querendū ē eti
am a penitēte si p̄t vel dubi
tat facere penitentia sibi da
tam. q̄r tūc non eset danda
v̄l p̄mutanda: vel remitten
da eset. Declaradū est etiā
peccatorib⁹ magnis fm̄ Ho
stien. q̄ fm̄ regulas eccliea
taras. xxiij. q. i. c. pdicanduz.
p q̄ liber mortali ē septēvis pe
nitentia iniūgenda. ⁊ ideo n̄
credat p̄cta sua leuia. q̄r par
ua daf ei penitentia. q̄r b̄ sit
ne eā dimittat. q̄d eff̄ ei mor
tale: et opteret ei p̄fessionem
iterare si eset oblit⁹ ei⁹. P̄t
etiā admoneri q̄ faciat aliq̄s
memoriale de pn̄ia sibi iniū
cta vt meli⁹ illius recordetur.
⁊ si obliuiscere q̄ ad te fuer
tatur. vel si non posset bñ fa
cere illam tu p̄mitabis eā si
bi. Si vero postea recordat
de aliquo pctō crīmali quo
tunc fuit oblit⁹ si p̄t cui ha
bere copiā reuertaſ ad te. q̄
uis non sit ei necessariū. l̄ va
dat ad aliū. n̄ tenetur nisi cā
tum illud dicere. Si habz
vota que nō potest implere. l̄
dubitat si tu habes in b̄ spe

etiam autem autoritate dispensa. vt
potius in aliud piu muta.
Si vero non habes autorita-
tem remitte eum ad episcopum vel eius
vicarium. Laue etiam ne iniuri-
gas penitentiā per quam sit pro-
iudicium alieno iuri. aut per quam
detur occasio ruine spiritualis
alicui. aut per quam possit ma-
nifestari alterius peccatum oc-
cultum. Confessum autem certum
potes studeas ad cōtritionē
inducere verbis. siue ante si-
ue in pcessu siue post confessi-
onē. ut non dicat peccata sua
quasi fabulas: sed cum dete-
statōne. et ut ait Aug. Lau-
te et astute aliquā interrogādo
que credit illū et secundia oc-
cultare Circa vero turpia et
carnalia peccata non descendas
nimis ad particulas circumstan-
tias postquam habet species suf-
ficiēs peccati et hominis: a rimo-
tis interrogādo ne addiscat
homines malicias et peccata q-
nesciunt. Tho. Admonendo
eum sup omnia ut vitet malas
societas. frequenter confessi-
onem. audiat sepe ybū dei. q-
rat orationes et participationes
bonorum que sunt in religiōibus
et indulgentias.

De infirmis
Capitulū XVII.

Ircā in
firmos sic agendūz
est. Aut enim tal' est
in periculo mortis: aut non.
Dico autem piculum mortis non
solum quia in extremis existi-
tus. sed quia frequenter contingit
boies mori ex illa infirmita-
te. et medici dubitat. In talī
casu potest quilibet absolvi a
quolibet sacerdote de quolibet
peccato: et a quilibet senten-
cia absq; alia licētia cum pi-
culū est in mora. Talis enim
infirmus aut iam amissit loq-
lam vel usum ratiōis. puta qz
iam freneticus: aut non. et in p-
mo casu si bsi viuebat ut bo-
nus fidelis: et frequentabat
confessionē: communionē: et hu-
iūsmodi. si petierit sacramen-
ta qzuis ex insperato ei talia
acciderint. Uel etiam si malus
et obstinatus diu pseuerās in
peccatis et diu non confessus: si pe-
tit sacerdotē ut confitereris: et
oñdit se velle facere omnia q-
debet. et interea facta est mu-
tus vel freneticus et piculum ē
in mora debet p̄supponi p̄tri-
tus. et faciente aliq; p̄fessioñez
generale pro eo sicut fit i p̄po-
pulo sacerdos faciat absolu-
tionem ab omni sententia et

Intertogatorii pars tercia

peccato. et p*ot* iniūgare circū-
statiōb*us* alio*d* p*ot* eo facie*dū*. v*l*
heredib*us* aut p*ot* sanguineis p*ot*
el*v* aīa si volū acceptare. De
inde deb*z* dari eucharistia a
pprio sacerdote seculari: q*z*
uis n*ō* sit p*f*essus q*z* n*ō* potu-
it. vel ab alio sacerdote secula-
ri. n*ō* autē religioso: si n*ō* ha-
bit licentia a pprio sacerdo-
te v*l* ep*o*. al*s* ip*e* religiosus i-
cideret in excōmunicatōnēz
papalē in h*is* casu. Et hoc ve-
rum est nisi timeret de expui-
tōne vel vomitu el*v*. quia tūc
n*ō* deberet sibi dari eucha-
ristia sed extrema v*inc*tio tātū.
imo etiā si non potuit omni-
care. quia si p*pter* frenesim
non p*mitteret* le v*ng*i: p*otest*
ligari. et sibi violenter dari.
Estantib*us* autē infirmo deb*z*
credi si p*hibent* testimoniu*z*
q*z* petierit p*f*essionē. et ostend-
erit signa p*trit*ōnis. Si au-
tem n*ō* est diu p*f*essus. v*l* q*z*
notorius peccator i*currit* sibi
to amentia z mutitate v*l* i*fir*-
mitate: nec prius nec post o*n*
dit signa contritōis: nil ei da-
ri debet. nec sacramēta. n*c* ec-
clesiastica sepulta*r*a. Si po-
n*e* loquelā amisi*t* nec amen-
tiam i*currit*: debet ab eo ex-
ig*i* pura p*f*essio peccato*z* pl*o*
et minus f*m* q*z* patitur t*p*us
Nam si est in extremis d*pn*
cipalib*us* est interrogandū p*ot*
maxime inducendo eū ad cō-
tritōm cum spe venie*z* si n*ō*
est ita in extremis z vellet sa-
cere generale p*f*essionē de to-
ta vita sua sicut m*lti* infirmi
fecerūt. Q*z* uis non sit necessa-
riū de his que rite al*s* confel-
sus ē iterare p*f*essionē admit-
tenda est. et tandem absolutio
impendēda ab omni sentētia
excōicationis z ab omni p*ctō*
modo supradicto in. c. p*cedē*
ti. ita t*n* q*z* si ligatus es*z* aliq*z*
excōmunicatōne a q*z* confessor
extra illud p*iculū* non potu-
isset absoluere deb*z* ei iniūgi-
q*z* si euadat infirmitate: q*z* ci-
tius z mode p*otest* p*sent* se
ei ad quē ordinarie spectabat
absolutio ill*o* excōmunicati-
onis. al*s* si n*ō* faceret reinci-
deret in eandē excōicationē.
extra de sens. ex. c. eos. lib. vi.
S*z* si erat detē*z* aliq*z* p*ctō* d*pn*
casib*us* ep*o* refuat*z*: n*ō* opt*z* q*z*
iniūgate ei q*z* post sanitate*z* ad
ep*m* vadat. p*ot* absolutōne. q*z*
ad illud n*ō* tene*z*. S*z* sufficit si
bi illa absolutio. Hora t*n*
q*z* si tal*es* v*slurari* public*z*
n*ō* p*ot* tal*admitti* ad p*f*essio*z*
comunione*z*: z ad alia sacra.

V*er* monachū p*ri*ma q*z* pot*u* m*ana* n*ō* m*if*cat x*xxv* q*z*
/ quod at

FO. XC VIII.

nisi facta pri^o cautōe de resti-
tutōe vslurārū. vel pmissione
ab heredib^o de hmōi. et si i ca-
su q^o amissi^s ip^e loqlāl vsluz
rōnis oñdat post signa p^riv-
tionis fm formā iuris q^o bfi
c. q^o q^o. de vslu. li. vi. His pa-
ctis nō est penitētia ifirmo l/
iūgenda. q^o cā facerenō pos-
set s^z innotescēda. vt d^r. xxvi
q. vii. c. ab infirmis. declarā-
do sibi. talem tibi dare peni-
tentia si eses san^o. q^o quis de-
beret facere m^lto maiore fm
regulas ecclie. s^z q^o non po-
tes modo cū eris san^o facies
hoc v^l illud. v^l venies ad me
et tibi dabo. Istud tū ultimū
nō videat securū. q^o raro fuer-
tun^p p^{na}. Si yo de^o alie-
de te disponeret. dimittas p
aia tua tm p penitentia. Pōt
etiā iniūgi amicis v^l plāgui
neis aliqd p penitentia. si vter
q^o acceptat. et si credat q^o sa-
tisfaciēs sic i statu grē. Sup
oia enī auisand^o est: vt si de-
beret aliqd alicui: vel rōe male-
ficū v^l cōtract^o vel depositi
v^l aliter declareret bñ vt n̄ dis-
cedat cū alieno ab h seclō: ne
ineternū damnet. Et de resti-
tutōe et legati ad pias causas
p aia sua ita disponat q^o cito
cogant executores expedire

et nō plongare sicut sepe et q^o
tidie faciunt. q^o si nōlet suffici
enter disponere de restituō
ne fiēda non est absoluēdus.
Exhortand^o est aut ad cō
tritionē simul et p^ridentiam
diuine misericordie exēplo la-
trōis ex meritis passiōis chri-
sti. Si aut haberi nō possit
copia sacerdotis q^o quis bonū
si haberi i hmōi piculⁱ ma-
ri videlic^z. bello. vel infirmi-
tate v^l morte violenta p^r la-
co cōfiteri. tñ non ē necessari
um. quod si fiat et q^o s euadat.
tenet talis itez de illis oībus
peccatis cōfiteri. q^o nō habe-
bat ille claves ecclie. Si vo-
infirmitus non ē in piclo mor-
tis si habet casum excōicatō
nis: vel peccata reseruata epi-
scopo: debet cōfessor ire vel
mittere ad epm si potest pro
autoritate hmōi. tamē modo
rali q^o nō pdat peccatorē. nisi
prius illesibi dederit licētiā
nominādi eum. Si vero in-
firmitus habet indulgentiā i
articulo mortis a papa. ap-
propinquāte morte sic p^r fie-
ri absoluē post oia supradi-
cta p dicta indulgentia.

Forma absolutōis in ar-
ticulo mortis.

Interrogatorii pars tercia

m Isereat tui rc. Aut
ritate dñi nostri iesu
christi et btořu aplo
ru Petri et Pauli: et dñi nři
Pape H. et sancte romane ec
clesie i hac pte tibi ecclsa spā
liter et mihi omisss: pcedo et
do tibi plenariā indulgentiā
et remissionē oīm pcrōr tuo
rum. de quibz ore cōfessus es
Flora hic an melius sit dice
re. de quibus modo pcessus es
et corde pteritus: que nō pmi
sisti sub pteritu istius indul
gentie inquantū claves eccl
sie se extendunt. que qdēz ple
naria indulgentia sit tibi in au
gmentū virtutis et gratie et
acquisitōnis vite eterne. In
nomine patris et filij et spūs
sancti Amen.

Forma absolutōis ab ex
cōmunicatione minori.

e Bo te absoluo a vin
clo excōicatōis quā
tū excōicatis in casu nō con
cesso in loquela: i cibo v'l po
tu et hmōi: et restituo te sc̄is
sacramētis ecclie. In nomine
p̄ris et filij et spūsanci amē.
Flora vero q̄ in absolutōne
ab excōmunicatione maiori
debet primo exigi iuramentū

vt s. iuret stare mandatis ec
clesie. que sez ei fient ab ab
soluente p̄ tali materia. quo
facto imponi ei debent man
data ratōnabilia vt satisfaci
at ei quē lesit vel dānificauit
si potest. si tamē p̄ huiusmo
di est excōmunicatus. p̄cipue
veniat p̄tra illū canonē. vel si
suit excōmunicatus ppter v̄
berarōem clici nō ampli? v̄
beret. Eccl̄o exutis hispanis
absoluēd̄ debz v̄berari cuz
virga. dicēdo psal. Misere
remei deus. v'l aliū psalmū
penitentialē ad qmilibz v̄luz
iungat. P̄f noster. Et ne nos
Saluū fac pñū rc. put pau
loante sup̄ notatū est. Deus
cui p̄priū est misereri rc. tan
uat sic dicēdo. Autoritate absol
potētis dei rc. put sup̄ plene
dictū est.

Forma absolutōis a p̄tis
excōicatōis minoris.
I teneris aliq̄ vīclo
excōicatōis v'l parti
cipatōis a q̄ possimi
et restituere ego absoluo te:
et restituo te sanctis sacris ec
clesie. In nomine patris rc.
Dñs nř iesus christ̄ te abslo

Fo, XCIX

uat, et ego autoritateq; fūgor
absoluo te a peccatis tuis. In
noīe p̄tis rē. Dia bona q̄ se-
ceris vel facies: et q̄cqd pate-
fis v̄l patieris sit tibi i remis-
sionem peccatoruꝝ tuorū oīm.
et in augmentū ḡre et p̄miuꝝ
vite eterne Amen.

*Forma sacramēti baptis-
matis.*

*Bo te baptizo. In
noīe p̄tis et filii et spi-
ritus tui amē. Tho.
in. iiii. ego et amē nō sūt d̄ s̄
stantia sacramenti. tñ dici de-
bent et statuto et p̄fuetudine
ecclesie. Sed si dubitaf. si es
baptizat? n̄ te rebaptizo. Si
nō es baptizatus ego te bap-
tizo. In nomine p̄tis et filii et
spūsancti. Amen.*

*Forma p̄firmatōis seu chris-
matis dande p̄ ep̄m*

*Onsigno te siḡ crucis
et ch̄risto te chris-
mate salutis. In no-
mine patris et filii. et spūsan-
cti amē. In frōte detur. et cū
chrismate cōsecrato ab ep̄o:
Tho. in quarto.*

Absolutio a peccatis

*Bo absoluo te a pec-
catis tuis. In nomine
patris et filii et spūs
sancti amen. omnia vero alia*

sunt ad bene esse. Tho.

*Forma extreme vñctōis.
et primo ad oculos.*

*Er istam sanctā vñ/
ctōem: et suā p̄fissi/
mā misericordiā par-
cat tibi dñs quicqd p̄ vñlum
deliquisti: fm ordinē fratrū
p̄dicatorū. vel sic fm clericos
seculares. quicqd vicioꝝ ocu-
lo deliquisti. Inungo oculos
tuos isto oleo sc̄ificato. In
nomine p̄tis rē. Tho. in. iiii.
sed seruanda est prior. l. Ḡre
goriana. Et fienda ē vñctio i
ter locis corporis ad minus.
Primo in vtrisq; oculis di-
cendo ut supra. Secundo in
vtrisq; auribus. dicendo. per
istam rē. ut supra ad illud. q̄c
quid et extindesic deliquisti p̄
auditum. vel aurū vicio de-
liquisti. Tercio in narib; di-
cendo. per istaz rē. quicquid
deliquisti per odoratū. v̄l na-
ritum vicio deliquisti. Quar-
to in ore clauso. dicendo. per
istam rē: quicqd p̄ gustuz de-
liquisti. vel quicquid oris vi-
cio deliquisti. Quinto in v/
trisq; manibus ab intra i pal-
mis: dicendo. per istam rē. q̄c
quid deliquisti per tactum:
vel tactus vicio. Sexto in
pedibus ambobus in parte*

n 4

Interrogatorii pars tercia

superiori dicendo. p istam rē. qd
quid deliquisti p gressum v̄l
incessum v̄l recessus v̄l talium
vicio deliquisti. Clerici secula
rea addūt septimum ad lūbos
q fieri debet rbi est p suetu
do. licz nō utrā ordo p dicate
rū erga fr̄s. et fit in renibus
dicendo. p istam rē. qd lū
borū v̄l p carnis viciū deliq
sti. et dū sunt vnc̄tōes dicāt
hec verba semel tñ.

Forma consecratōis cor
poris christi

Ecē fīm Tho. i.iii.
b Hoc est enī corpus
meū. enī tñ nō est de
substātia p secratōis. nihil o
min⁹ tñ non debz omitti. ali
as peccaret mortaliter

Forma p secratōis sanguis
b Ic est enī calix sanguis
nil mei noui et etni
testamenti. mysteriū
fidei q p vobis z p mltis es
fundet in remissiōem pctōz.
Omnia enim verba hec sūt
de substātia p secratōis pter
enī fīm Tho.

Forma ordinū in pmo.

Uti cū sūt septē fīm
Tho. quilibet habz
formā suā. Scieđū
est fīm Tho. in. iiii. qd tūc im
primis character seu recipitur

ordo cū porrectū instrumētū
illius ordinis rang⁹ materiā
ab ep̄o dicēte formā illi⁹ ordi
nis tangit manū ordinari⁹ ad
illū ordinem.

Forma ostiarū.

Litis q ordinant ad
hūc ordinē tradit e
piscop⁹ claves ecclie
dices. Sic agite qsi redditu
ri deo rōnez p his rebz q bis
clanib⁹ recludūf. Archigya
con⁹ vo ostium ecclie facit il
los tangere.

Forma lectoratus

Uic tradit ep̄s codi
ce de q lectur⁹ vba si
cur pphece: vt missa
le vel epistolaz libz dicens.
Accipite et estote verbī dī le
ctores. habituri si fidelerz et
denote impleueritis officiū
vestry partē cū his q verbuz
dei ab initio misstrauerūt.

Forma exorcistatus

Uic tradit ep̄s libel
b lū in q scripti sūt ex
orcismi: vel illuz vbi
exorcizaf aq bñdicear: v̄l alii
dicens. Accipite et pmedate
memorie: et habetote p̄tāez
imponēdi man⁹ sup energu
mios siue baptizaros siue ca
thecuminos.

Forma accolitatus

F.

C.

b Uic tradit ep̄s cero
ferariū. i. candelabry
dicens. Accipite ce-
roferariū cuz cereo. et sciatis
vos ad accēdēda lumiaria ec-
clesie mancipatos. Accipiat
etia vrecolū vacui ab archi-
dyacono dicēte ep̄o. Accipi-
te vrecolū ad effundēdū vi-
num et aquā in eucharistiam
sanguinis ch̄risti.

Forma subdyaconat.

b Uic dat calix vacu⁹
cū patena ab ep̄o: et
vrecol⁹ cū aq̄. et ma-
nili. i. bacili et manutergio ab
archidyacono dicēte. Uide
te cui⁹ ministeriū vobis tra-
dit. et ideo si vsq̄ nūc fuistis
tardi ad eccliam. āmodo de-
beri esse assidui. Si vsq̄ nūc
fuistis somnoleti. āmodo vi-
giles. Si vsq̄ nunc ebriosi:
āmodo sobrii. Si vsq̄ nunc
inhonesti: āmodo casti. Ob-
latōes que veniūt i altari pa-
nes ppositōis appellantē. de
ipsis oblatōib⁹ tm deb̄z poni
in altari quātum possit pplo
sufficere. ne aliqd putridū in
sacrario remaneat. Palle vo-
q̄ sunt in substratoria altaris
in alio vase deb̄t lauari. In
alio corporales et palle. Ubi
autē corpales lote fuerit: mul-

lū aliud lintheamen ibidem
deb̄z lauari. Ilsa autē aq̄ d̄z
in baptisterio mergi. Iō ad/
moneo vt vos exhibeat; ita
vt deo placere possitis.

Forma dyaconatus.

b Uic tradit ep̄s libr⁹
euangeliorū dicens
Accipite ptatez legē
di euāgelium in ecclia dei.
tā p viuis q̄ p defunctis. In
noīe dñi amen. Item episco-
pus ponit manū super caput
eius dicens. Emitte in eum
quesimus spiritū sanctū r̄c.
Item dat ei stolā dicens. Ac-
cipite stolā. vt patet in ponti
ficali. In datione tantū euā-
geliorū libri fm Tho. craq̄
cter im̄pmitur.

Forma ps̄biteratus

b Uic ep̄pus tradit cali-
ce cū patena ppara-
ta. i. cū vino in calice
et hostia in patena. als nō re-
ciperet characterē fm Tho. si n̄
esset pparata dicens. Accipi-
te potestate offerre sacrificiū
deo missamq̄ celebrare tam
pro viuis q̄ pro defunctis.
In nomine dñi amē. Itēz ab
ep̄o imponit manū sup ordi-
nandū. et oēs sacerdotes cuz
eo ibi p̄sentes dicēte ip̄o ep̄o
Dremus dilectissimi dñi r̄c.

B 5

De restitutōe Liber tercius

Et in pontificali. Petr⁹ d'ha
rancia dixit q̄ in impositōe
manuum un̄ p̄maꝝ character.
Primū tñ verius ē r̄ munī
fn Tho. s. in porrectōe cali-
cis p̄parati. Ite inungūt ma-
nus sacerdotis cū ordiaꝝ ab
epo dicente. Lōsecreare r̄ scri-
ficare r̄. Itē aptat sibi stolā
sup humeros dices. Accipi-
te iugum dñi r̄. Item vestit
cū cū casula. i. planeta dices.
Stola innocentie r̄. Nota
ergo q̄ si primū fuerit omis-
sum. i. porrectio calicis p̄pati-
rotū debz iterari q̄sī nibil sit
factū. Si vero istō fuerit ob-
seruatū r̄ aliqd de p̄dict⁹ ali-
is fuerit omissuz: nll'o modo
debet iterari ordinatio. Sz qd
omissuz est debz suppleri ab
episcopo in alia ordinatōe. r̄
interim non celebret.

Forma sacram̄ti m̄rimoni⁹
n. On est determinata.
Est autē forma illa
exp̄ssio consensus p̄
t̄ba vnius in alter⁹ p̄iuguz.
vt accipio te i. vrorē. v'l acci-
pio te in vīz. v'l cū interrogat.
si vult talē in vrorē v'l viruz
r̄ r̄ndz q̄ sic. v'l si loq̄ nō p̄
sc̄pturā v'l alia signa exp̄mē-
tia p̄senfum.

Finis tercia pars libri se-

cundi. et p̄ p̄seq̄ntor⁹ tracta-
tus sive summula de p̄fesso-
re: cū interrogatōib⁹ si dīs
Reverendissimi fratris Antho-
nini Florentie archiepi.

Incipit liber
tercius p̄sentis tractat⁹ de re-
stitutōib⁹. Et p̄mo de resti-
tutōib⁹ in genere i. q̄ ponū-
tur viginti manus rapientiū.
quaz q̄libet habet q̄nq̄ digi-
tos eū modos. r̄ sic sūt centū
modi i. quib⁹ sit restitutio l̄
erogatio. vt patet in sc̄da pre-
sume. ti. ii.

Ep̄ima

manu feneratoria
p̄t intelligi illud
quod habet Apoc. xvij. Uli-
di mulierē sedentē sup bestiā
coccineā. i. dyabolū habentē
in manu eius poculū aureū.
Hec mulier est cupiditas. q̄
in manu id ē in ope vslure ha-
bet diuicias quas sūrit. sz nō
extinguitur eius sitis. sed so-
lum delectatur i. videndo.
Hec autē habet quinq̄ mo-
dos sicut manus habz quin
q̄ digitos. Et primus est